

DIVISION OF LOGISTICS

2567

โครงการเสริมสร้างความสามารถ
การดำเนินธุรกิจให้กับผู้ประกอบการ
อุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการ
โลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

Prepared By :

กลุ่มนโยบายและประสานเครือข่าย
กองโลจิสติกส์
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการ โลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

บทนำและภาพรวมสถานการณ์ ในสภาวะการณ์เศรษฐกิจปัจจุบัน ต้นทุนโลจิสติกส์ถือเป็นปัจจัยชี้วัดความสามารถในการแข่งขันที่สำคัญยิ่งของประเทศ จากข้อมูลปี 2566 ประเทศไทยมีต้นทุนโลจิสติกส์คิดเป็นร้อยละ 14.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) หรือคิดเป็นมูลค่า 2.52 ล้านล้านบาท ซึ่งปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 3.7 จากปีก่อนหน้า โดยสัดส่วนต้นทุนที่สำคัญที่สุดคือ ต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง (Inventory Carrying Cost) และต้นทุนการขนส่งสินค้า ซึ่งได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวและอัตราดอกเบี้ยที่ปรับตัวสูงขึ้น

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยกองโลจิสติกส์ ตระหนักถึงความสำคัญในการแก้ปัญหาดังกล่าว จึงได้ดำเนิน "โครงการเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน" โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้กับภาคอุตสาหกรรม ครอบคลุมทั้งการบริหารจัดการคลังสินค้า การขนส่ง และการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ เพื่อยกระดับผู้ประกอบการไทยสู่มาตรฐานสากล

ผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมของโครงการ : การดำเนินงานในปีงบประมาณ 2567 ประสบความสำเร็จสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญ โดยมีผลลัพธ์เชิงประจักษ์ ดังนี้:

การเข้าร่วมโครงการ: มีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการจำนวน 310 กิจการ ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายทั่วประเทศ

มูลค่าทางเศรษฐกิจ: โครงการสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการลดต้นทุนโลจิสติกส์รวมทั้งสิ้น 1,904.41 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ 1,800 ล้านบาท และเมื่อจำแนกตามกิจกรรม พบว่าการลดต้นทุนส่วนใหญ่เกิดจาก กิจกรรมด้านสินค้าคงคลัง (Inventory) มูลค่า 1,099.52 ล้านบาท (ร้อยละ 57.74) รองลงมาคือ กิจกรรมด้านการขนส่ง (Transportation) มูลค่า 393.28 ล้านบาท (ร้อยละ 20.65) กิจกรรมด้านคลังสินค้า (Warehouse) 243.45 ล้านบาท (ร้อยละ 12.78) และกิจกรรมด้านการบริหารจัดการ (Admin) 168.16 ล้านบาท (ร้อยละ 8.83)

สรุปผลการดำเนินงานจำแนกตามกิจกรรมหลัก : โครงการได้แบ่งกิจกรรมการพัฒนออกเป็น 3 ระดับ ความเข้มข้น และกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร ดังนี้:

1. กิจกรรมส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคนิคการบริหารจัดการโลจิสติกส์ (กิจกรรมหลัก) มุ่งเน้นการปรับปรุงกระบวนการพื้นฐาน เช่น การพยากรณ์ความต้องการ การบริหารสินค้าคงคลัง และการจัดซื้อจัดหา โดยมีสถานประกอบการเข้าร่วม 245 กิจการ สามารถลดต้นทุนได้รวม 1,413.48 ล้านบาท ซึ่งการลดต้นทุนหลักเกิดจากการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง (835.54 ล้านบาท) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังมีปัญหาสต็อกขวมหรือการบริหารจัดการสต็อกที่ไม่มีประสิทธิภาพ

2. กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ (Middle Weight) มุ่งเน้นการนำ Software และ Hardware มาประยุกต์ใช้ เช่น ระบบ WMS, TMS, Barcode หรือ RFID โดยมีสถานประกอบการเข้าร่วม 60 กิจการ สามารถลดต้นทุนได้ 432.09 ล้านบาท โดยต้นทุนลดลงเฉลี่ยร้อยละ 21.33 หลังการปรับปรุง ข้อสังเกตที่สำคัญคือ อุตสาหกรรมที่มีการลดต้นทุนสูงสุดในกลุ่มนี้คือ อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ และอุตสาหกรรมยานยนต์

3. กิจกรรมยกระดับด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์อัจฉริยะ (Heavy Weight/Smart Logistics) มุ่งเน้นการออกแบบและติดตั้งระบบอัตโนมัติ (Automation) และระบบอัจฉริยะโดยมีสถานประกอบการต้นแบบ เข้าร่วม 5 กิจการ สามารถลดต้นทุนได้ 58.83 ล้านบาท โดยเน้นไปที่การลดต้นทุนสินค้าคงคลังและการจัดการพื้นที่คลังสินค้าที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

4. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและกิจกรรมสนับสนุน : นอกเหนือจากการให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่สถานประกอบการ กองโลจิสติกส์ได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรภาคอุตสาหกรรมในมิติต่างๆ อาทิเช่น 1) การสร้างนักโลจิสติกส์มืออาชีพ: พัฒนาศักยภาพจำนวน 240 ราย ผ่านหลักสูตรต่างๆ อาทิ การประเมินศักยภาพ (Logistics Scorecard), การนำเข้า-ส่งออกสำหรับ SME และการบริหารคลังสินค้า 2) ระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain): มุ่งเน้นอุตสาหกรรมอาหารและเกษตรแปรรูป เพื่อลดความสูญเสีย (Food Waste) โดยมีการลงพื้นที่วิจัยและทำ Focus Group พบว่าปัญหาหลักคือขาดการควบคุมอุณหภูมิที่เหมาะสมระหว่างการขนส่ง 3) การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BCM): มีสถานประกอบการสนใจเข้าร่วมมากถึง 28 กิจการ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือภาวะวิกฤต โดยมีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจาก ปตท.สผ. 4) กรีนโลจิสติกส์ (Green Logistics): จัดอบรมหลักสูตรมาตรฐาน ISO 14064-1 (คาร์บอนฟุตพริ้นท์) จำนวน 3 รุ่น มีผู้เข้าร่วม 103 คน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่เศรษฐกิจสีเขียว 5) โลจิสติกส์ระหว่างประเทศ: จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการเจรจาธุรกิจประมาณ 10 ล้านบาท และคัดเลือกสถานประกอบการต้นแบบ 4 ราย เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดสากล

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงโครงสร้างและศักยภาพ (Structural Analysis)

5.1 การวิเคราะห์ตามขนาดและพื้นที่

ขนาดกิจการ: สถานประกอบการขนาดเล็ก (S) มีจำนวนเข้าร่วมมากที่สุด (214 กิจการ) แต่สถานประกอบการขนาดใหญ่ (L) สามารถสร้างมูลค่าการลดต้นทุนได้สูงสุดเฉลี่ยต่อหน่วย (15.60 ล้านบาท/กิจการ) ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากิจการขนาดใหญ่มีความพร้อมและฐานต้นทุนที่เอื้อต่อการปรับปรุงที่มีผลกระทบสูง

พื้นที่: การเข้าร่วมโครงการกระจุกตัวอยู่ในภาคกลาง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร (83 กิจการ)

สมุทรสาคร และสมุทรปราการ

5.2 การประเมินศักยภาพโลจิสติกส์ (Logistics Scorecard) จากการประเมินศักยภาพสถานประกอบการ 310 แห่ง พบว่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 2.88 (เต็ม 5.00) ซึ่งยังห่างจากระดับ Best in Class (4.18) พอสมควร จุดอ่อนสำคัญ: ด้านที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือ "ความร่วมมือด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานกับองค์กรภายนอก" (คะแนน 2.30) และ "การกำหนดกลยุทธ์" (คะแนน 2.46) สิ่งนี้สะท้อนว่าผู้ประกอบการไทยยังเน้นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่าการวางแผนเชิงกลยุทธ์ระยะยาวและการสร้างพันธมิตร

6. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Challenges & Recommendations)

6.1 ปัญหาและอุปสรรคที่พบ จากการดำเนินงานพบว่าอุปสรรคสำคัญที่ฉุดรั้งศักยภาพของผู้ประกอบการคือ: ขาดการบูรณาการกลยุทธ์: แผนธุรกิจและแผนโลจิสติกส์ไม่สอดคล้องกัน และยังขาดการเชื่อมโยงกับแนวคิดความยั่งยืน (ESG/Net Zero) ข้อจำกัดด้านเทคโนโลยี ขาดระบบ ERP ที่เชื่อมโยงข้อมูลทั้งองค์กร ขาดระบบ S&OP และ Demand Planning ทำให้ขาดข้อมูลแม่นยำในการตัดสินใจ รวมถึงการใช้บาร์โค้ดและระบบอัตโนมัติ (Automation) ยังอยู่ในระดับต่ำ

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาในระยะต่อไป เพื่อให้การพัฒนาโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรมเกิดความยั่งยืน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมควรมุ่งเน้นแนวทาง "การปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลและการบูรณาการกลยุทธ์ด้านโลจิสติกส์" ดังนี้: เร่งรัด Digital Transformation: สนับสนุนให้ผู้ประกอบการติดตั้งและใช้งานระบบ ERP, S&OP และ Data Analytics เพื่อเปลี่ยนผ่านสู่การบริหารจัดการที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven Management) สร้างมาตรฐานข้อมูลและการปฏิบัติการ: ผลักดันการใช้ระบบรหัสสากล (Barcode) ตลอดชีพ

หลายเซน และส่งเสริมระบบอัตโนมัติในคลังสินค้าและการผลิต เชื่อมโยงสู่ความยั่งยืน: บูรณาการแผนการปรับปรุงโลจิสติกส์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) และ BCG Model เพื่อสร้างมาตรฐานใหม่ที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

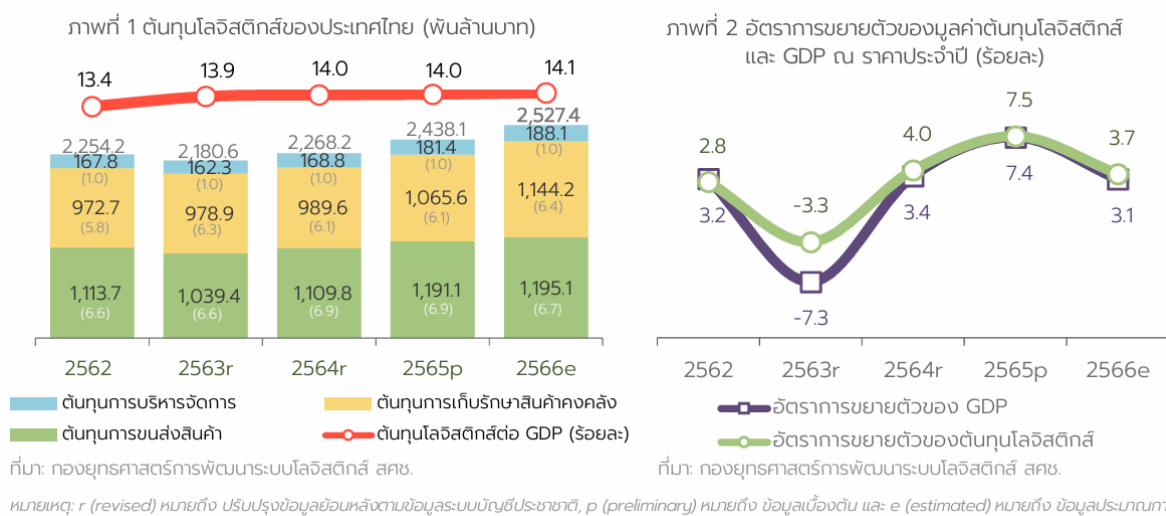
ในปีงบประมาณ 2567 สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สร้างมูลค่าลดต้นทุนโลจิสติกส์กว่า 1.9 พันล้านบาท อย่างไรก็ตาม การยกระดับขีดความสามารถในระยะยาวจำเป็นต้องเปลี่ยนผ่านจากการ "แก้ปัญหาเฉพาะจุด" ไปสู่ "การวางรากฐานเชิงกลยุทธ์และดิจิทัลด้านโลจิสติกส์" เพื่อให้ผู้ประกอบการไทยสามารถรับมือกับความผันผวนของโลกและเติบโตได้อย่างยั่งยืน

กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

บทนำ

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันประเทศไทยมีต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศในปี 2566 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) คิดเป็นมูลค่า 2.52 ล้านล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 3.7 โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) รายงานต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยแบ่งเป็นต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศ ดังนี้

ต้นทุนค่าขนส่งสินค้ามีมูลค่า 1.19 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.7 ต่อ GDP ต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลังมีมูลค่า 1.14 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.4 ต่อ GDP และต้นทุนการบริหารจัดการมีมูลค่า 0.18 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.0 ต่อ GDP ดังภาพที่ 1 ทั้งนี้มูลค่าต้นทุนโลจิสติกส์มีการขยายตัวจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง โดยปริมาณ สินค้าคงคลังในระบบเพิ่มขึ้นจากการส่งออกที่ลดลงตามสภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวและการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย ที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนทางการเงินเพิ่มขึ้น รวมทั้งต้นทุนการขนส่งสินค้าเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากการขยายตัวของ กิจกรรมการขนส่งแบบถึงมือผู้รับ (Last-Mile Delivery) และปัจจัยราคาค่าขนส่งยังอยู่ในระดับสูง สะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีต้นทุนค่าเสียโอกาสเพิ่มขึ้นในการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง ดังนั้นภาคอุตสาหกรรมควรดำเนินการส่งเสริมการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของสถานประกอบการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ปัจจุบันสถานประกอบการจำนวนไม่น้อยยังขาดแนวทางการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรในสถานประกอบการที่มีความรู้ความสามารถในการประยุกต์ใช้ศาสตร์ด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนภายในสถานประกอบการไม่เพียงพอ ในขณะที่ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมมีจำนวนไม่น้อยที่ยังขาดโอกาสและการเรียนรู้ แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงาน สถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมของไทยจึงควรที่จะต้องพัฒนาบุคลากรในองค์กรที่มีองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนของตนให้มากขึ้น เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป็นผู้นำด้านต้นทุนโลจิสติกส์ในตลาดที่มีการแข่งขันสูง และผู้นำด้านการให้บริการและการตอบสนองความต้องการของลูกค้าในตลาดใหม่ อีกทั้งก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนที่เกิดขึ้นภายในองค์กรอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 1 : ภาพต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทย

ที่มา : กองยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม มีภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมให้มีสมรรถนะและขีดความสามารถในการประกอบการที่เป็นเลิศและมีความยั่งยืนสู่สากล และการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมให้สามารถประยุกต์ใช้เทคนิคการบริหารจัดการโลจิสติกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงอุตสาหกรรม โดยกองโลจิสติกส์จึงได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานธุรกิจให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2566 – 2570 โดยมีเป้าหมายตามแผนงานบูรณาการการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ (ฉบับปรับปรุง) ประจำปีงบประมาณ 2567 ด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน และอำนวยความสะดวกทางการค้า พร้อมด้วยการพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ให้มีประสิทธิภาพได้มาตรฐานสากล โดยมีตัวชี้วัดบูรณาการสัดส่วนต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลังไม่เกินร้อยละ 6.4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ในปี 2567 และสัดส่วนต้นทุนการบริหารจัดการไม่เกินร้อยละ 1.0 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ในปี 2567 ซึ่งกองโลจิสติกส์ดำเนินโครงการฯ ตามแนวทางพัฒนาเพิ่มมูลค่าระบบห่วงโซ่อุปทาน และเชื่อมโยงการค้าสู่รูปแบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยมีเป้าหมาย การลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของสถานประกอบการเป้าหมายในปี 2567 ลดลงไม่น้อยกว่า 1,800 ล้านบาท

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กองโลจิสติกส์ ดำเนินโครงการเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานธุรกิจให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน เพื่อส่งเสริมให้สถานประกอบการเป้าหมายมีการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่มีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานสากล มีต้นทุนด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่เหมาะสมและสามารถแข่งขันได้ ประกอบด้วย กิจกรรมการยกระดับด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์อัจฉริยะ ในกลุ่มที่มีความพร้อมในการติดตั้ง โดยการปรึกษาแนะนำการออกแบบระบบ smart Logistics ที่เหมาะสมกับความต้องการ (Conceptual Design) และมีการทำงานของระบบ ที่ดีที่สุด เช่น Smart Warehouse หรือ Automation Warehouse กิจกรรมการเสริมสร้างความสามารถการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ในกลุ่มที่มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพเหมาะสม ด้วยการปรึกษาแนะนำการประยุกต์ใช้งานระบบ Software Hardware ในกิจกรรมโลจิสติกส์ เช่น ระบบบริหารคลังสินค้า (WMS) ระบบบริหารการขนส่ง (TMS) บาร์โค้ด หรือ RFID เป็นต้น และการส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคนิคการบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน ในกลุ่มที่มีความต้องการนำหลักการบริหารจัดการโลจิสติกส์เข้าไปปรับใช้ในองค์กร เช่น การบริหารสินค้าคงคลัง การจัดการคลังสินค้า การพยากรณ์/วางแผนความต้องการวัตถุดิบ การวางแผนขนส่งและการกระจายสินค้า เป็นต้น พร้อมทั้งเสริมสร้างองค์ความรู้การบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนให้กับบุคลากรในสถานประกอบการเป้าหมาย ซึ่งเป็นการพัฒนาและส่งเสริมให้สถานประกอบการอุตสาหกรรมมีการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ โดยเฉพาะต้นทุนการถือครองสินค้า (Inventory Holding Cost) และต้นทุนบริหารจัดการโลจิสติกส์ (Administration Cost) เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างยั่งยืน โดยดำเนินการในพื้นที่ทั่วประเทศ มีผลลัพธ์การพัฒนา จำนวน 310 กิจการสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของสถานประกอบการเป้าหมาย 1,904 ล้านบาท และมีการพัฒนาบุคลากรในสถานประกอบการในด้านต่างๆ อาทิเช่น การเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านโลจิสติกส์ในภาคอุตสาหกรรม การบริหารจัดการระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain) การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management) การส่งเสริมสถานประกอบการสู่การเป็นกรีนโลจิสติกส์ (Green Logistics) โดยดำเนินการฝึกอบรมให้กับบุคลากรในสถานประกอบการรวมทั้งสิ้น 515 ราย

โครงการเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานธุรกิจให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

1. ความเป็นมา

ต้นทุนโลจิสติกส์ เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแข่งขันทั้งในระดับประเทศหรือในระดับธุรกิจ หากประเทศหรือธุรกิจใดมีการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่เหมาะสม จะทำให้สินค้าส่งถึงมือผู้บริโภคได้ถูกต้องตามสัญญาที่ตกลงกันไว้ และมีต้นทุนโลจิสติกส์ถูกลง ซึ่งจะทำให้มูลค่าการค้าระหว่างประเทศขยายตัว และก่อให้เกิดการลงทุน การจ้างงาน และการเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่จากรายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทย ประจำปี 2564 โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่าต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทย สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลก โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) คิดเป็นมูลค่า 2.2388 ล้านล้านบาท ในขณะที่สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP เฉลี่ยของทุกประเทศทั่วโลกอยู่ที่ร้อยละ 10.8 (ผลการสำรวจของบริษัท Armstrong & Associates ปี 2563) ซึ่งตามแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนกลยุทธ์ระยะยาวที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค เป้าหมายไทยเป็นประตูและทางเชื่อมโครงข่ายคมนาคมและโลจิสติกส์ของประเทศ กำหนดค่าเป้าหมายตัวชี้วัดคือสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศน้อยกว่าร้อยละ 11 ภายในปี 2570

ทั้งนี้ ต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศส่วนหนึ่งมาจากภาคอุตสาหกรรม จากข้อมูลสำมะโนอุตสาหกรรมของสถานประกอบการภาคการผลิตทั่วประเทศ สำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ และคำนวณเป็นต้นทุนโลจิสติกส์ โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม พบว่าต้นทุนการถือครองสินค้าของภาคอุตสาหกรรมมีมูลค่า 0.395 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 47 ของต้นทุนการถือครองสินค้าของประเทศ หรือร้อยละ 2.51 ต่อ GDP และจากข้อมูลการประกอบกิจการโรงงานรายปี (ร.ง.9) ปี 2563 สำรวจโดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม และประมวลผลโดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม พบว่าต้นทุนโลจิสติกส์ของสถานประกอบการคิดเป็นสัดส่วนเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 10.69 ต่อยอดขาย ดังนั้นการลดต้นทุนโลจิสติกส์ของสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมนอกจากจะช่วยเสริมสร้างความสามารถในการดำเนินงานให้กับสถานประกอบการแล้ว ยังส่งผลต่อเป้าหมายการลดต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศอีกด้วย ซึ่งต้นทุนโลจิสติกส์สามารถลดลงได้หากสถานประกอบการมีการบริหารจัดการกิจกรรมโลจิสติกส์ขององค์กรที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่กิจกรรมการพยากรณ์และการวางแผนความต้องการของลูกค้า การจัดซื้อจัดหา การบริหารสินค้าคงคลัง ไปจนถึงการส่งมอบสินค้าและบริการ

ในการนี้ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้วิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ประกอบกับผลการดำเนินงานจากรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2564 โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายงานแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมาซึ่งห่างจากค่าเป้าหมาย ดังนั้นเพื่อให้การลดต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศตามที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องเร่งผลักดันการพัฒนาโดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของผู้ประกอบการทั้งภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และผู้ให้บริการโลจิสติกส์ เร่งสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาปัจจัยสนับสนุน อาทิ การพัฒนาองค์ความรู้และบุคลากร เพื่อลดต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลังและต้นทุนการบริหารจัดการโลจิสติกส์

ดังนั้น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม จึงได้จัดทำ “โครงการเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน” โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและผู้ให้บริการโลจิสติกส์ในพื้นที่ 5 ภูมิภาค โดยการส่งเสริมให้สามารถนำเทคนิคการบริหารจัดการโลจิสติกส์มาปรับใช้ภายในองค์กรอย่างเป็นระบบ มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลภายในองค์กร รวมไปถึงการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้สนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมโลจิสติกส์ขององค์กร

ประโยชน์ที่ได้จากโครงการนอกจากจะส่งผลให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีต้นทุนการดำเนินงานโลจิสติกส์ลดลงแล้ว คาดว่าจะสามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์ที่เกิดจากภาคอุตสาหกรรมคิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจไม่น้อยกว่า 1,800 ล้านบาท หรือ 40 เท่าของงบประมาณที่ใช้ดำเนินโครงการ ส่งผลให้ผู้ประกอบการสามารถต่อยอดการพัฒนาธุรกิจการผลิตและบริการ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น สร้างความน่าเชื่อถือและความพึงพอใจให้กับลูกค้า และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล ซึ่งจะส่งผลต่อการลดสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ตามเป้าหมายแผนแม่บทย่อยและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่กำหนดไว้อีกด้วย

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อลดต้นทุนโลจิสติกส์ของสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลังและต้นทุนการบริหารจัดการ
- 2.2 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกิจกรรมโลจิสติกส์ภายในองค์กรให้สถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรม

3. กลุ่มเป้าหมาย

สถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรม หรือผู้ให้บริการโลจิสติกส์ หรือภาคการบริการ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป (2) อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป (3) อุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง (4) อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ (5) อุตสาหกรรมเวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง (6) อุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม (7) อุตสาหกรรมเซรามิก (8) อุตสาหกรรมยานยนต์ ชิ้นส่วนและอะไหล่ยานยนต์ (9) อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลและเครื่องจักรกลการเกษตร (10) อุตสาหกรรมปิโตรเคมี และพลาสติก (11) ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ (Logistics Service Provider) ในพื้นที่ 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

4. ความสำเร็จของการดำเนินงาน

การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรม ปี 2567 ได้ดำเนินการตาม “โครงการเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน” สามารถช่วยเหลือสถานประกอบการ จำนวน 310 กิจการ สามารถลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานคิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจ 1,904.41 ล้านบาท

เป้าหมาย	แผน	ผล
สถานประกอบการ (กิจการ)	310	310
มูลค่าการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์คิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจ (ล้านบาท)	1,800	1,904.41

ประกอบด้วยการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1. ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคนิคการบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน โดยนำเทคนิคการบริหารจัดการโลจิสติกส์มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหรือแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการ กิจกรรมโลจิสติกส์ขององค์กรอย่างมืออาชีพ เช่น การจัดการคลังสินค้า การบริหารสินค้าคงคลัง การพยากรณ์และการวางแผนความต้องการของลูกค้า การจัดซื้อจัดหา การจัดการคำสั่งซื้อ การขนถ่ายและการบรรจุหีบห่อ และการขนส่ง เป็นต้น

2. การเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ดำเนินการให้คำปรึกษาแนะนำการประยุกต์ใช้งานระบบ Software หรือ Hardware ในกิจกรรมโลจิสติกส์ เช่น ระบบบริหารคลังสินค้า (WMS) ระบบบริหารการขนส่ง (TMS) บาร์โค้ด หรือ RFID หรือส่งเสริมการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ (Data Driven) ในองค์กร เป็นต้น

3. ยกระดับสถานประกอบการด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนอัจฉริยะ การให้คำปรึกษาแนะนำการออกแบบระบบ Smart Logistics ที่เหมาะสมกับความต้องการ (Conceptual Design) และมีการทำงานของระบบ ที่ดีที่สุด เช่น Smart Warehouse หรือ Automation Warehouse กลุ่มเป้าหมาย ความความพร้อมในการติดตั้งระบบ

4. กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อพัฒนาความรู้ด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้กับผู้ประกอบการและบุคลากรภาคอุตสาหกรรม โดยการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย

(4.1) การรารสร้างนักโลจิสติกส์สู่ความเป็นมืออาชีพเพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรม

(4.2) การส่งเสริมการสร้างมาตรฐานและวิธีปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain)

(4.3) การส่งเสริมการบริหารจัดการความปลอดภัยในซัพพลายเชน (Supply Chain Security Management) และการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management)

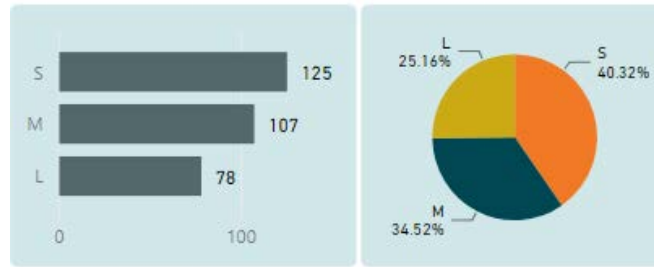
(4.4) การส่งเสริมสถานประกอบการสู่การเป็นกรีนโลจิสติกส์ (Green Logistics)

(4.5) การส่งเสริมให้ความรู้และสร้างเครือข่ายสู่ระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ

(4.6) การส่งเสริมการประเมินศักยภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ขององค์กรด้วยตนเอง (Self-Assessment of Logistics Performance)

(4.7) เผยแพร่แนวปฏิบัติการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนในภาคอุตสาหกรรมที่เป็นเลิศ สามารถสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวม “โครงการเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานธุรกิจให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน” ปีงบประมาณ 2566 ดังนี้

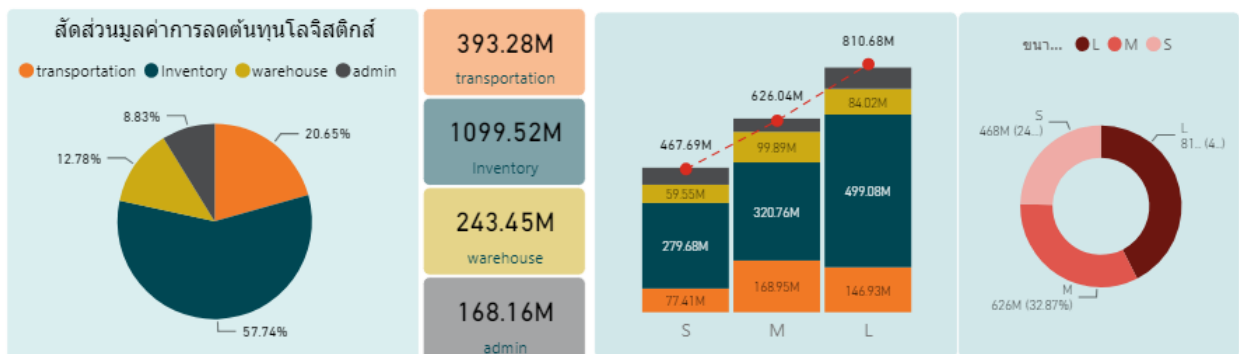
จำนวนสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 310 กิจการ เป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก (S) จำนวน 125 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 40.32 สถานประกอบการขนาดกลาง (M) จำนวน 107 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 36.52 และสถานประกอบการขนาดใหญ่ 78 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 25.16 ดังภาพที่ 2 สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ แบ่งตามขนาดสถานประกอบการ

ภาพที่ 2 : สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ แบ่งตามขนาดอุตสาหกรรม

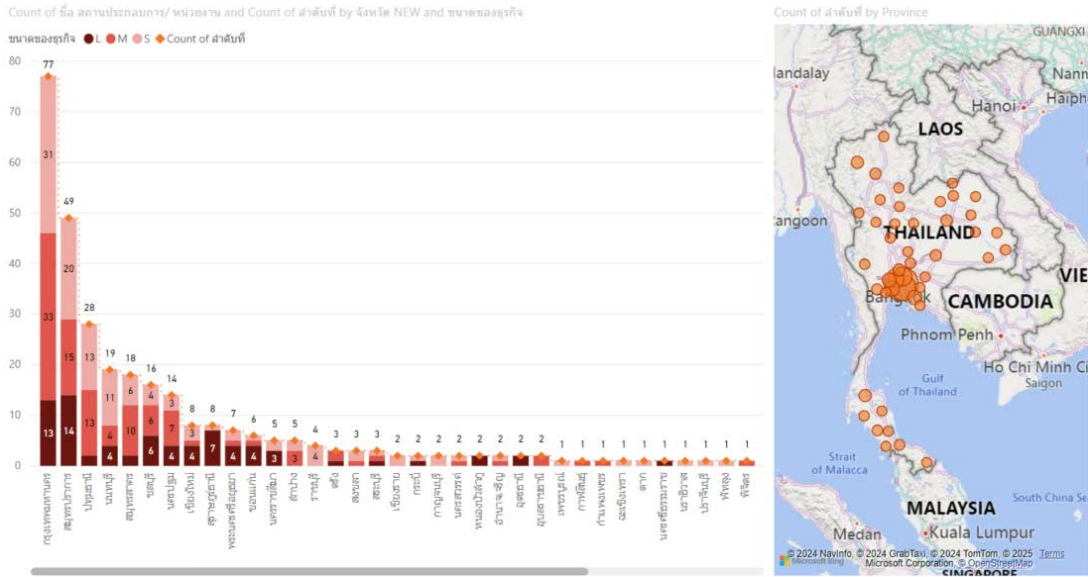
มีมูลค่าการลงทุนโลจิสติกส์ในภาคอุตสาหกรรมรวม 1,904.41 ล้านบาท กลุ่มสถานประกอบการขนาดใหญ่ (L) มีมูลค่าการลงทุนรวมมากที่สุด 838.01 ล้านบาท กลุ่มสถานประกอบการขนาดกลาง (M) มีมูลค่าการลงทุนอันดับสอง 696.59 ล้านบาท และกลุ่มสถานประกอบการขนาดเล็ก (S) มีมูลค่าการลงทุน 315.98 ล้านบาท

ทั้งนี้สามารถวิเคราะห์ผลการลดต้นทุนด้านการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชน แบ่งตามกิจกรรมลงทุนโลจิสติกส์โดยสามารถเรียงลำดับการลงทุนที่มีมูลค่ามาก ไปยังมูลค่าการลงทุนที่มีมูลค่าน้อยได้ ดังนี้ 1) มูลค่าการลงทุนกิจกรรมด้านสินค้าคงคลัง 1,099.52 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 57.74 2) มูลค่าการลงทุนกิจกรรมด้านการขนส่ง 393.28 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.65 3) มูลค่าการลงทุนกิจกรรมด้านคลังสินค้า 243.45 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.78 และ 4) มูลค่าการลงทุนกิจกรรมด้านการบริหารจัดการ 168.16 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.83 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด แสดงดังภาพที่ 3

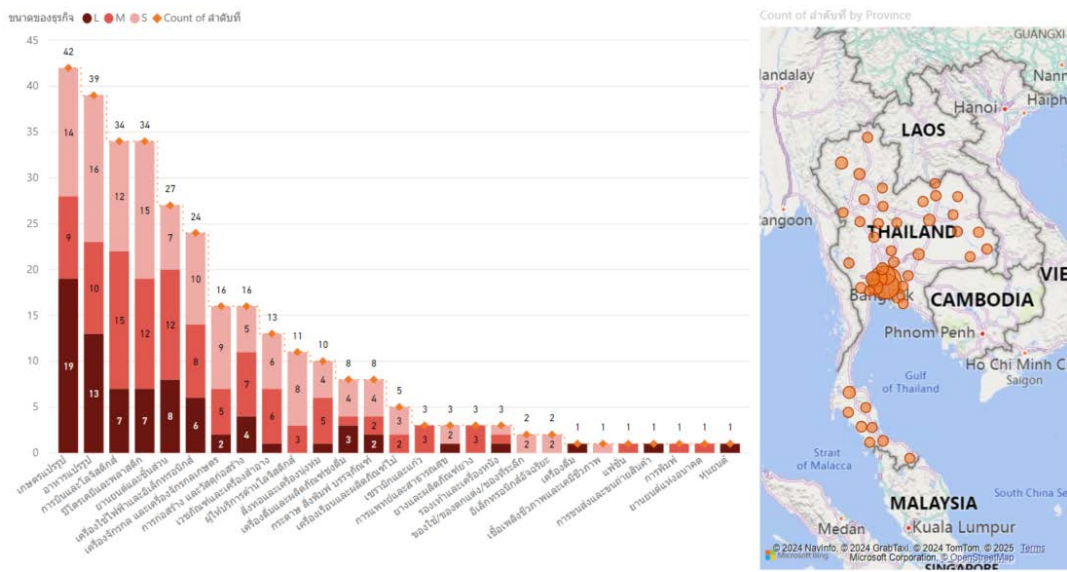
ภาพที่ 3 แสดงสัดส่วนการลงทุนโลจิสติกส์แบ่งตามกิจกรรมด้านโลจิสติกส์

ในปี 2567 สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 310 กิจการ สามารถจำแนกตามพื้นที่ตั้งของสถานประกอบการ โดยมีพื้นที่ 3 อันดับแรกที่มีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการมากที่สุด ได้แก่ 1) สถานประกอบการที่มีที่ตั้งในพื้นที่ กรุงเทพฯ จำนวน 77 กิจการ ประกอบด้วย สถานประกอบการขนาดเล็ก 31 ราย สถานประกอบการขนาดกลาง 33 กิจการ และสถานประกอบการขนาดใหญ่ 13 กิจการ 2) สถานประกอบการที่มีที่ตั้งในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 49 กิจการ สถานประกอบการขนาดเล็ก 20 กิจการ สถานประกอบการขนาดกลาง 15 กิจการ และสถานประกอบการขนาดใหญ่ 14 กิจการ และ 3) สถานประกอบการที่มีที่ตั้งในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี 28 กิจการ ประกอบด้วยสถานประกอบการขนาดเล็ก 13 กิจการ สถานประกอบการขนาดกลาง 13 กิจการ และสถานประกอบการขนาดใหญ่ 2 กิจการ เป็นต้น ดังภาพที่ 4 แสดงรายละเอียดสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการจำแนกตามพื้นที่ตั้ง

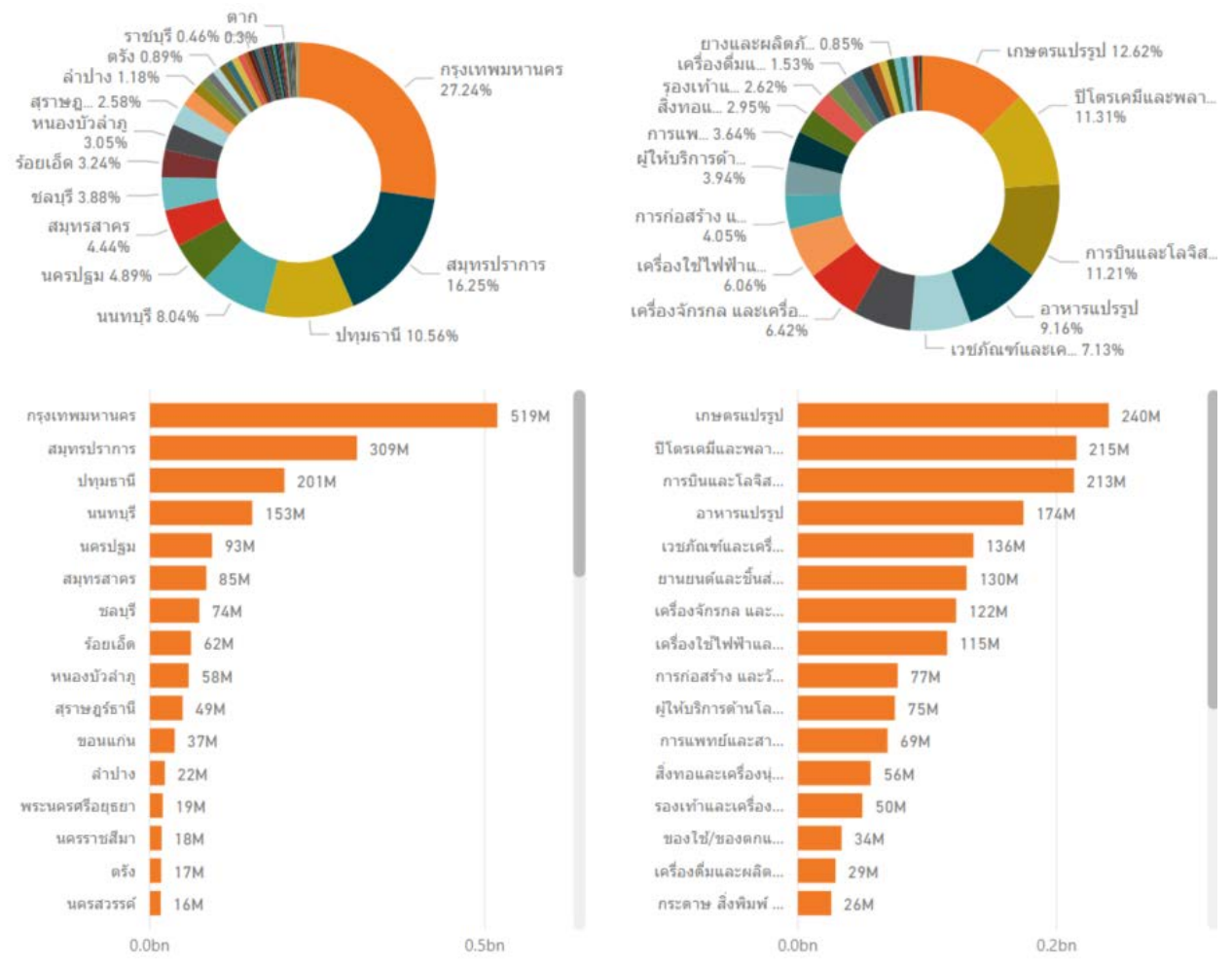
ภาพที่ 4 แสดงรายละเอียดสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการจำแนกตามพื้นที่ตั้ง

การจำแนกสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการแบ่งตามประเภทอุตสาหกรรมของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยมีกลุ่มอุตสาหกรรม 3 อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป จำนวน 42 กิจการ ประกอบด้วย สถานประกอบการขนาดเล็ก 14 กิจการ สถานประกอบการขนาดกลาง 9 กิจการ และสถานประกอบการขนาดใหญ่ 19 กิจการ อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป จำนวน 39 กิจการ ประกอบด้วย สถานประกอบการขนาดเล็ก 16 กิจการ สถานประกอบการขนาดกลาง 10 กิจการ และสถานประกอบการขนาดใหญ่ 13 กิจการ กลุ่มอุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ จำนวน 34 กิจการ ประกอบด้วย สถานประกอบการขนาดเล็ก 12 กิจการ สถานประกอบการขนาดกลาง 15 กิจการ และสถานประกอบการขนาดใหญ่ 7 กิจการ เป็นต้น แสดงดังภาพที่ 5 รายละเอียดสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ภาพที่ 5 รายละเอียดสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

การวิเคราะห์ผลมูลค่าการลดต้นทุนด้านการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชน แบ่งตามพื้นที่ของที่ตั้งสถานประกอบการได้โดยพื้นที่ 3 อันดับแรกที่มีมูลค่าการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ คือ 1) กรุงเทพฯ มีมูลค่าการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ 519 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 27.24 2) พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ มูลค่าการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ 295 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.93 3) พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ มูลค่าการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ 309 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.25 ของมูลค่าการลดต้นทุนทั้งหมด และสามารถวิเคราะห์ผลการลดต้นทุนด้านการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชน แบ่งตามประเภทอุตสาหกรรม โดยมีอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป มูลค่าการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ 240 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีสัดส่วนของมูลค่าการลดต้นทุนมากที่สุด และอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลาสติก มูลค่าการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ 215 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.31 ของมูลค่าการลดต้นทุนทั้งหมด และอุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ มีมูลค่าการลดต้นทุน 213 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.21 แสดงดังภาพที่ 6 การวิเคราะห์ผลการลดต้นทุนด้านการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชน

ภาพที่ 6 การวิเคราะห์ผลการลดต้นทุนด้านการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรมภายใต้ “โครงการเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานธุรกิจให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน”

โครงการเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานธุรกิจให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน แยกตามรายการกิจกรรมย่อย ดังนี้

ประเภทกิจกรรม	กิจกรรมย่อย	ผลการดำเนินงาน	
		ผลผลิต	ผลลัพธ์
กิจกรรมหลัก	1. ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคนิคการบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน	245 กิจกรรม	1,413.48 ล้านบาท
	2. การเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ	60 กิจกรรม	432.09 ล้านบาท
	3. ยกระดับสถานประกอบการด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์อัจฉริยะ (Smart Logistics)	5 กิจกรรม	58.83 ล้านบาท
กิจกรรมรอง (เพิ่มประสิทธิภาพโครงการ ฯ)	4. สร้างนักโลจิสติกส์สู่ความเป็นมืออาชีพเพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรม	205 คน	-
	5. การส่งเสริมการสร้างมาตรฐานและวิธีปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain)	40 คน	-
	6. การส่งเสริมการบริหารจัดการความปลอดภัยในซัพพลายเชน (Supply Chain Security Management) และการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management)	30 คน	-
	7. การส่งเสริมสถานประกอบการสู่การเป็นกรีนโลจิสติกส์ (Green Logistics)	100 คน	-
	8. การเสริมสร้างองค์ความรู้และสร้างเครือข่ายสู่ระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ	50 คน	-
	9. การส่งเสริมการประเมินศักยภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ขององค์กรด้วยตนเอง (Self-Assessment of Logistics Performance)	90 คน	-
	10. เผยแพร่แนวปฏิบัติการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนในภาคอุตสาหกรรมที่เป็นเลิศ	1 ครั้ง	-

การเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานธุรกิจให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการ โลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

กิจกรรมการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้ประกอบการครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศ ได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาสถานประกอบการอุตสาหกรรมให้มีการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ โดยเฉพาะต้นทุนการจัดเก็บสินค้า (Inventory Holding Cost) และต้นทุนบริหารจัดการโลจิสติกส์ (Administration Cost) แบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ระดับดังนี้

1. กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนเพื่อการลดต้นทุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ด้วยกองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการรับผิดชอบด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคอุตสาหกรรม ได้เล็งเห็นความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของภาคอุตสาหกรรมไทย อาทิเช่น ปัญหาสต็อกมากเกินความจำเป็น ปัญหาสินค้าขาดแคลน ปัญหาการจัดส่งไม่ตรงเวลา ปัญหาต้นทุนในการดำเนินงานสูง ปัญหาการวางแผนต่างๆ เป็นต้น โดยปัญหาดังกล่าวมักจะมีสาเหตุหลักที่สามารถแก้ไขได้ด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน กองโลจิสติกส์จึงเห็นความสำคัญว่าผู้ประกอบการในประเทศไทยเป็นจำนวนมากที่ต้องการความช่วยเหลือ เพื่อให้การดำเนินงานธุรกิจมีความสามารถในการแข่งขันและดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืน

1.1 วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15
- 1.2 เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถนำหลักการด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.3 เพื่อเผยแพร่ตัวชี้วัดด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ได้แก่ ตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรม (Industrial Logistics Performance Index: ILPI) และตัวชี้วัดศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน (Logistics Scorecard)

1.2 กลุ่มเป้าหมาย

สถานประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและส่งผลกระทบต่อ GDP ของประเทศ เช่น อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี อุตสาหกรรมยางและพลาสติก อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมเวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง เป็นต้น จำนวน 245 กิจการ

1.3 ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2566 – 30 กันยายน 2567

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลผลิต	รายละเอียด	เป้าหมาย
เชิงปริมาณ	สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการปรับปรุงและพัฒนา ในงานด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานมาใช้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	245 กิจการ
เชิงคุณภาพ	ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อกระบวนการให้บริการ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

ผลลัพธ์

สถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ หรือเพิ่มประสิทธิภาพ
การจัดการโลจิสติกส์ร้อยละ 15

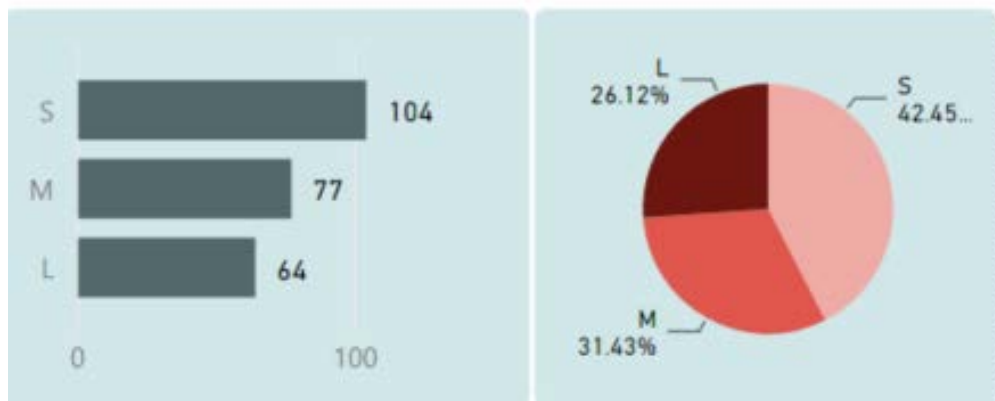
1.5 การดำเนินกิจกรรม

- 1) กำหนดแผนงานและวิธีการดำเนินงานและรายละเอียดเครื่องมือการจัดการโลจิสติกส์เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์
ตัวชี้วัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรม
- 2) วินิจฉัยศักยภาพด้านโลจิสติกส์ที่สถานประกอบการ ด้วยการวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงาน (Business
Process Flow) ด้านการจัดการโลจิสติกส์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- 3) ให้คำปรึกษาสถานประกอบการ เพื่อยกระดับศักยภาพด้านโลจิสติกส์ภายในองค์กร รายละเอียด 5 ครั้ง โดยสถาน
ประกอบการแต่ละรายต้องจัดทำโครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เป็นโครงการการจัดการสินค้าคงคลัง
โดยเฉลี่ยต้องส่งผลให้ต้นทุนโลจิสติกส์ลดลงหรือประสิทธิภาพโลจิสติกส์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 พร้อม
ทั้งเก็บข้อมูลก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ เพื่อการประเมินผลงานและคุณภาพของโครงการที่แต่ละสถาน
ประกอบการดำเนินการ ได้แก่ การประเมินศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Scorecard)
การประเมินประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรม (ILPI) และข้อมูลต้นทุนโลจิสติกส์ต่อยอดขาย
- 4) คัดเลือกสถานประกอบการที่มีผลการดำเนินงานด้านการจัดการโลจิสติกส์ในระดับที่เป็นเลิศเพื่อเชิดชู
เกียรติ พร้อมเผยแพร่ผลการดำเนินงานทั้งหมด พร้อมนำเสนอวิธีการดำเนินงานที่เป็นแบบอย่างที่ดี
(Best Practices) และบทเรียนจากประสบการณ์ของกลุ่มอุตสาหกรรม (Lessons Learned) สำหรับ
ผู้ประกอบการนำไปประยุกต์ใช้

1.6 ผลการดำเนินงาน

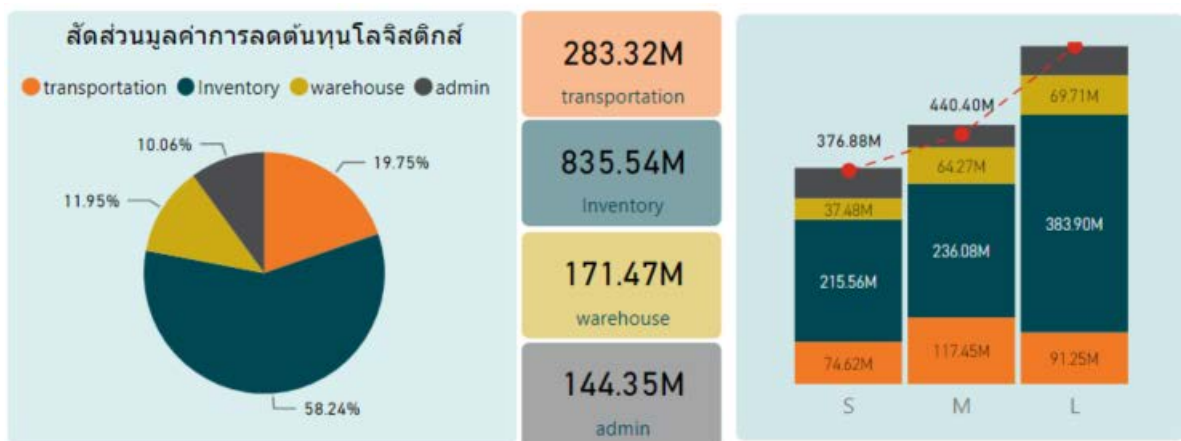
มีสถานประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 245 กิจการ สามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์ คิดเป็นมูลค่ารวม
1,413.48 ล้านบาท

สามารถเรียงลำดับจำนวนสถานประกอบการจำแนกตามขนาดที่เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย สถานประกอบการ
ขนาดเล็ก 104 กิจการ ร้อยละ 42.45 สถานประกอบการขนาดกลางจำนวน 77 กิจการ ร้อยละ 31.43 และสถานประกอบการ
ขนาดใหญ่ 64 กิจการ ร้อยละ 26.12 แสดงดังภาพที่ 7

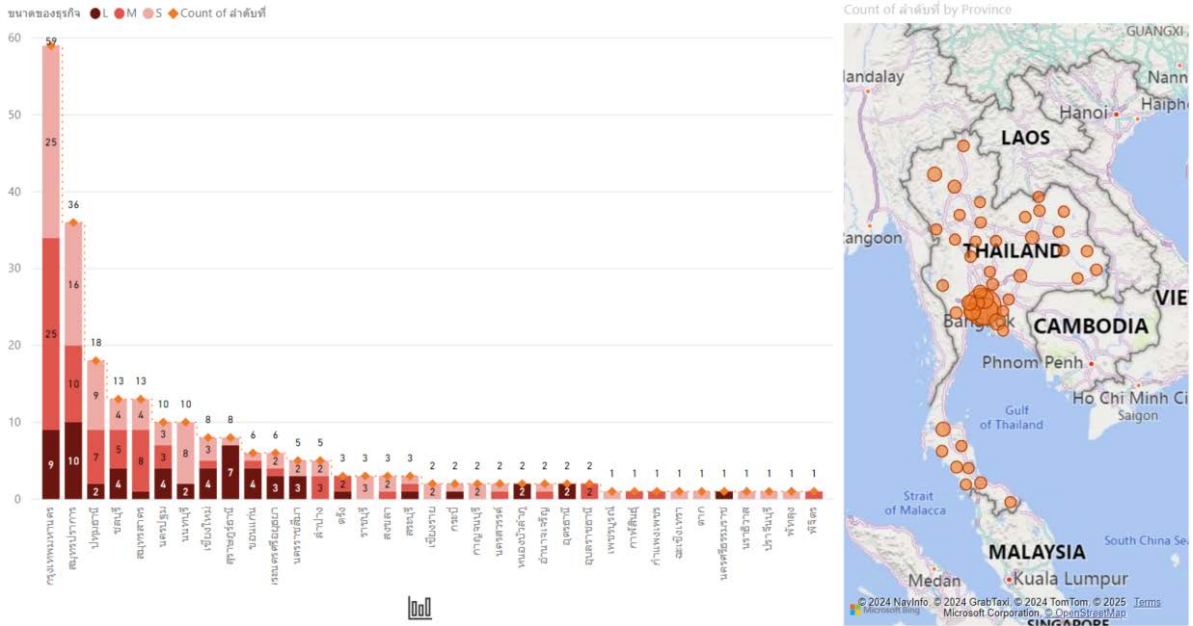
ภาพที่ 7 สถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน

มีมูลค่าการลงทุนโลจิสติกส์รวม 1,413.48 ล้านบาท แบ่งออกเป็นด้านการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง 835.54 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 58.24 ด้านการขนส่ง 283.32 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.75 ด้านการจัดการคลังสินค้า 171.47 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.95 และด้านการบริหารจัดการ 144.35 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.06 ตามลำดับ แสดงดังภาพที่ 8

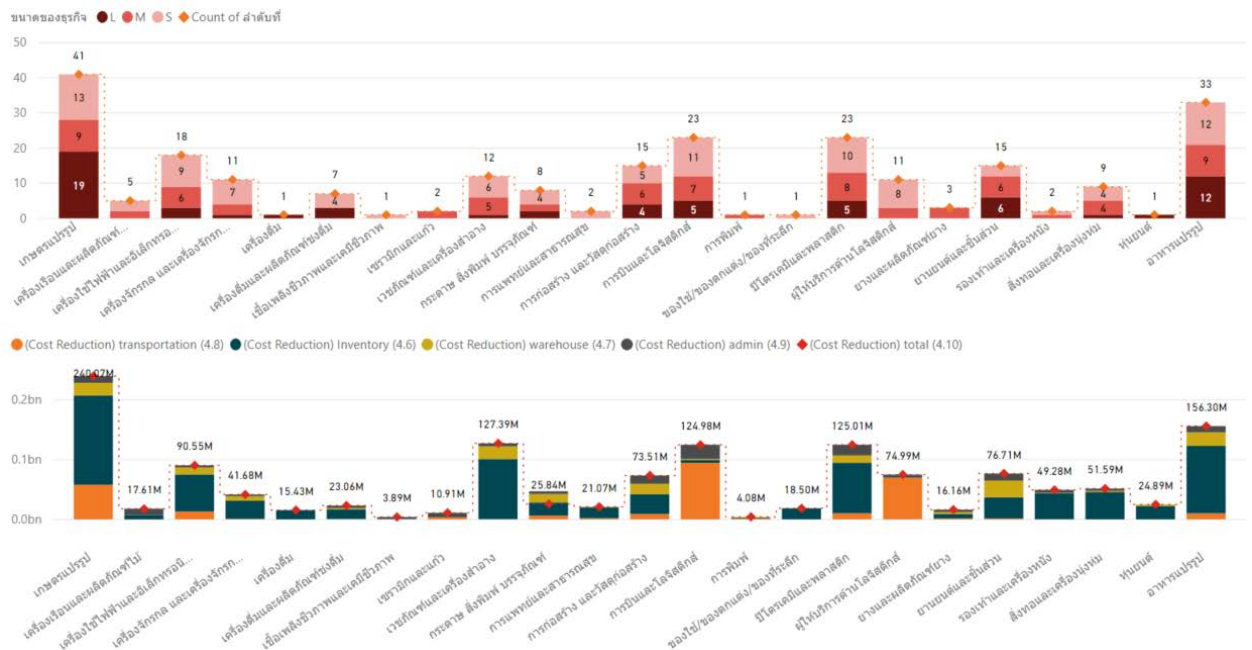
ภาพที่ 8 สัดส่วนการลงทุนโลจิสติกส์สถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนเพื่อการลดต้นทุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันแบ่งตามกิจกรรมด้านโลจิสติกส์

สามารถจำแนกสถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมใน 3 อันดับแรกดังนี้ พื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 59 กิจการ แบ่งออกเป็นสถานประกอบการขนาดใหญ่ 9 กิจการ ขนาดกลาง 22 กิจการ และขนาดเล็ก 25 กิจการ พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ 36 กิจการ แบ่งออกเป็นสถานประกอบการขนาดใหญ่ 10 กิจการ ขนาดกลาง 10 กิจการ และขนาดเล็ก 16 กิจการ ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี 18 กิจการ แบ่งออกเป็น สถานประกอบการขนาดใหญ่ 2 กิจการ ขนาดกลาง 9 กิจการ และขนาดเล็ก 9 กิจการ แสดงตัวอย่างดังภาพที่ 9

ภาพที่ 9 สถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนเพื่อการลดต้นทุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจำแนกตามพื้นที่ตั้ง

และสามารถจำแนกสถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมตามสาขาอุตสาหกรรมใน 3 อันดับแรกได้ดังนี้
สาขาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปจำนวน 41 กิจการ มีมูลค่าการลดต้นทุนรวม 204.07 ล้านบาท อันดับ 2
สาขาอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป จำนวน 33 กิจการ มีมูลค่าการลดต้นทุนโลจิสติกส์รวม 156.03 ล้านบาท และ
สาขาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลาสติก 23 กิจการ มีมูลค่าการลดต้นทุน 125.01 ล้านบาท แสดงดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10 การวิเคราะห์ผลการลดต้นทุนด้านการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนเพื่อการลดต้นทุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

2. เสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างยั่งยืน

กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้เล็งเห็นความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาของสถานประกอบการหลายๆ แห่ง ซึ่งพบว่าไม่สามารถใช้เครื่องมือ (Software and Hardware) และข้อมูลต่างๆ ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงปัญหาที่ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้ประโยชน์ของเครื่องมือและข้อมูลที่จะทำให้เกิดกำไรได้เท่าที่ควรจะเป็น กองโลจิสติกส์จึงได้เสนอกิจกรรมสำหรับสถานประกอบการที่มีความพร้อมด้านเครื่องมือด้านข้อมูล แต่ไม่สามารถใช้ทรัพยากรเหล่านี้ได้เต็มประสิทธิภาพ มาสร้างเป็นกิจกรรมที่สามารถช่วยสถานประกอบการลดต้นทุน เพิ่มกำไร ทັນสมัย และตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการในการประกอบธุรกิจ อาทิ การประยุกต์ใช้งานระบบ Software หรือ Hardware ในกิจกรรมโลจิสติกส์ เช่น ระบบบริหารคลังสินค้า (WMS) ระบบบริหารการขนส่ง (TMS) บาร์โค้ด หรือ RFID หรือส่งเสริมการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ (Data Driven) ในองค์กร เป็นต้น

2.1 วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15
2. เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถใช้เครื่องมือ (Software and Hardware) ข้อมูลต่างๆ ที่มีของสถานประกอบการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data Driven)

2.2 กลุ่มเป้าหมาย

สถานประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและส่งผลต่อ GDP ของประเทศ เช่น อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี อุตสาหกรรมยางและพลาสติก อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมเวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง เป็นต้น จำนวน 60 กิจการ

2.3 ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2566 – 30 กันยายน 2567

2.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลผลิต	รายละเอียด	เป้าหมาย
เชิงปริมาณ	สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการปรับปรุงและพัฒนาในงานด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	60 กิจการ
เชิงคุณภาพ	ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อกระบวนการให้บริการ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

ผลลัพธ์

สถานประกอบการเป้าหมายสามารถลดต้นทุน หรือเพิ่มประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานไม่น้อยกว่าร้อยละ 15

2.5 การดำเนินงานกิจกรรม

- 1) กำหนดแผนงานและวิธีการดำเนินงานและรายละเอียดเครื่องมือการจัดการโลจิสติกส์เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ตัวชี้วัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรม
- 2) วินิจฉัยศักยภาพด้านโลจิสติกส์ที่สถานประกอบการ ด้วยการวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงาน (Business Process Flow) ด้านการจัดการโลจิสติกส์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- 3) ให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึก ศึกษาและจัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่ต้องพัฒนาวิเคราะห์ เก็บตัวแปรและปัจจัยที่สำคัญ เพื่อหาความต้องการติดตั้งระบบ Software-Hardware เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมโลจิสติกส์ หรือติดตั้งระบบแล้วแต่ใช้งานไม่ได้หรือใช้งานไม่เต็มประสิทธิภาพผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์และออกแบบระบบที่เหมาะสมกับความต้องการใช้งาน ถ้าเป็นระบบที่ไม่ซับซ้อนผู้เชี่ยวชาญพัฒนาระบบให้พร้อมสอนการใช้งานให้กับทีมไอทีของสถานประกอบการ หรือถ้าสถานประกอบการต้องการซื้อระบบใช้งานเอง ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาแนะนำและดูแลจนติดตั้งระบบแล้วเสร็จและใช้งานได้ หากมีระบบแล้วแต่ใช้งานไม่ได้หรือใช้งานไม่เต็มประสิทธิภาพ –วินิจฉัย วิเคราะห์ปัญหา และจัดทำแนวทางแก้ไข พร้อมทั้งแก้ไขปัญหานั้นจนสามารถใช้งานได้
- 4) ผลการประเมินต้นทุนโลจิสติกส์โดยที่ปรึกษาและสถานประกอบการดำเนินการร่วมกัน ประเมินผลต้นทุนโลจิสติกส์ของสถานประกอบการที่ลดลงภายใต้เป้าหมายที่กำหนด ตามแต่ละกิจกรรมที่กำหนดไว้รวมทั้งสรุปผลการดำเนินงานโครงการ

2.6 ผลการดำเนินงาน

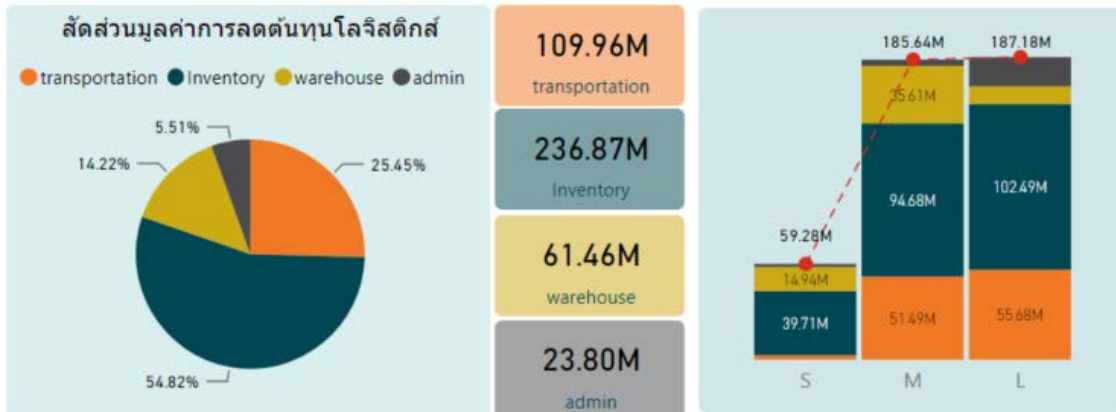
มีสถานประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 60 กิจการ สามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ คิดเป็นมูลค่ารวม 432.09 ล้านบาท มีต้นทุนลดลงหลังการปรับปรุงเฉลี่ยร้อยละ 21.33 โดยมีรายละเอียดดังนี้

จำนวนสถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วยสถานประกอบการขนาดกลางจำนวน 30 กิจการ ร้อยละ 50 สถานประกอบการขนาดเล็ก 18 กิจการ ร้อยละ 30 และสถานประกอบการขนาดใหญ่ 12 กิจการ ร้อยละ 20 แสดงดังภาพที่ 11

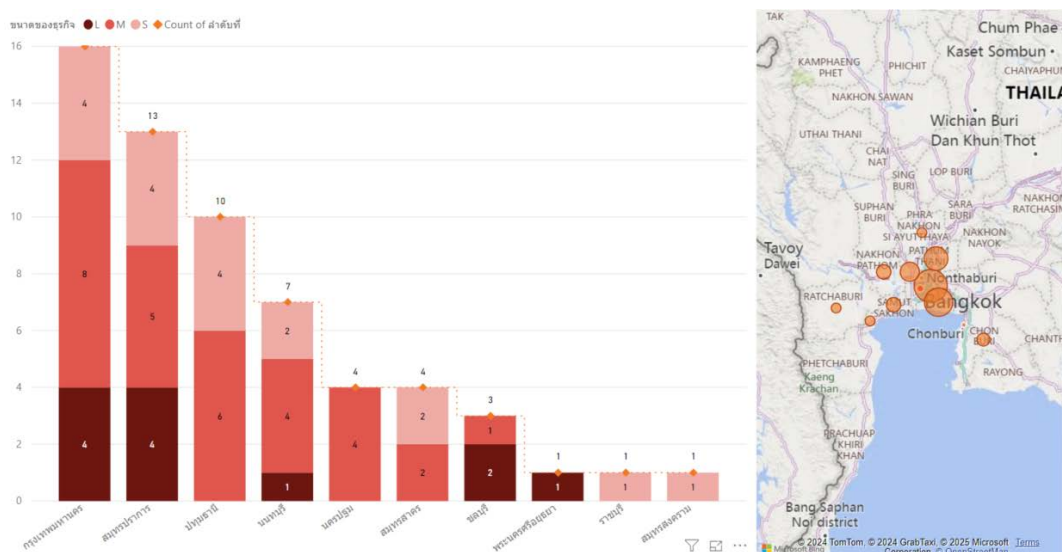
ภาพที่ 11 สัดส่วนจำนวนสถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างยั่งยืนแบ่งตามขนาดอุตสาหกรรม

มีมูลค่าการลงทุนโลจิสติกส์รวม 432.09 ล้านบาท แบ่งออกเป็นด้านการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง 236.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 54.82 ของต้นทุนรวม ด้านการขนส่ง 109.96 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.45 ด้านการจัดการคลังสินค้า 61.46 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.22 และด้านการบริหารจัดการ 23.80 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.51 ตามลำดับ แสดงดังภาพที่ 12

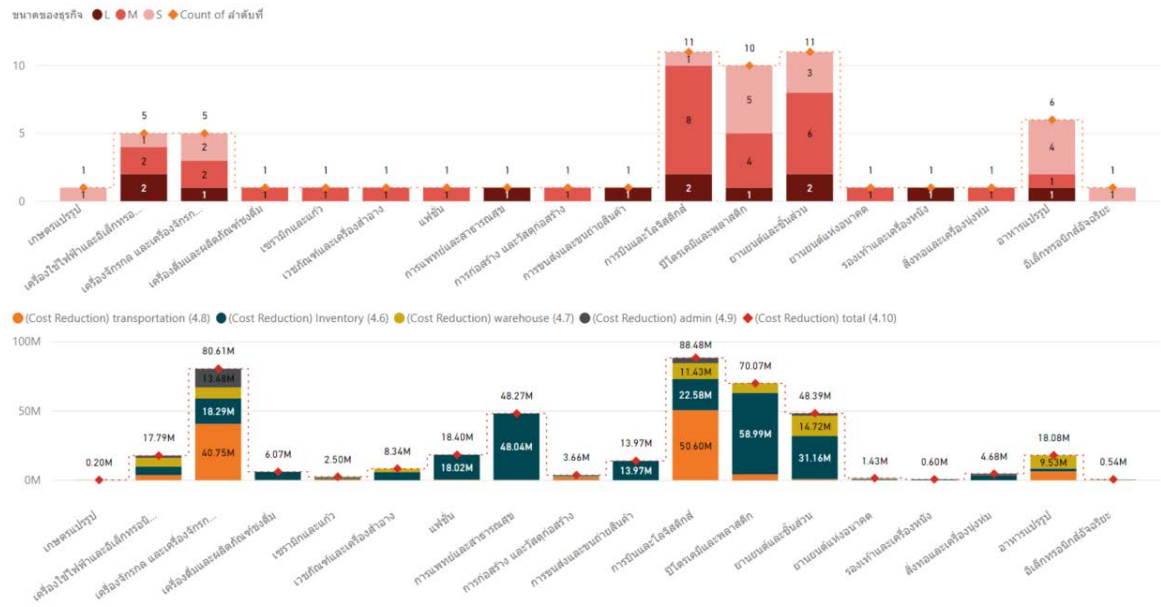
ภาพที่ 12 ส่วนการลงทุนโลจิสติกส์สถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างยั่งยืนแบ่งแบ่งตามกิจกรรมด้านโลจิสติกส์

สามารถจำแนกสถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมใน 3 อันดับแรกดังนี้ พื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 กิจการ แบ่งออกเป็นสถานประกอบการขนาดใหญ่ 4 กิจการ ขนาดกลาง 8 กิจการ และขนาดเล็ก 4 กิจการ พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ 13 กิจการ แบ่งออกเป็นสถานประกอบการขนาดใหญ่ 4 กิจการ ขนาดกลาง 5 กิจการ และขนาดเล็ก 4 กิจการ ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี 10 กิจการ แบ่งออกเป็น สถานประกอบการขนาดกลาง 6 กิจการ และขนาดเล็ก 4 กิจการ แสดงตัวอย่างดังภาพที่ 13 สถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างยั่งยืน จำแนกตามพื้นที่ตั้ง

ภาพที่ 13 สถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างยั่งยืน จำแนกตามพื้นที่ตั้ง

และสามารถจำแนกสถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมตามสาขาอุตสาหกรรมใน 3 อันดับแรกได้ ดังนี้ สาขาอุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์จำนวน 11 กิจกรรม มีมูลค่าการลงทุนรวม 88.48 ล้านบาท อันดับ 2 สาขาอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ จำนวน 11 กิจกรรม มีมูลค่าการลงทุนโลจิสติกส์รวม 48.36 ล้านบาท และสาขาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลาสติก จำนวน 10 กิจกรรม มีมูลค่าการลงทุนรวม 70.07 ล้านบาท เป็นต้น แสดงดังภาพที่ 14

ภาพที่ 14 การวิเคราะห์ผลการลดต้นทุนด้านการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมในกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างยั่งยืน

3. กิจกรรมการยกระดับสถานประกอบการด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนอัจฉริยะ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Disruptive Technology) ตลอดจนการต่อยอดและผสมผสานเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลากหลายมิติ รวมทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซ่มูลค่าโลก ทำให้การดำเนินงานต้องปรับตัวในรูปแบบวิถีปกติใหม่ (New Normal) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้ทันสมัย มีการเชื่อมโยงข้อมูลได้ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว และรายงานผลได้ทันที (Real Time) ด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมจะช่วยลดต้นทุนเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการไทยได้ กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม จึงจัดกิจกรรมยกระดับสถานประกอบการด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนอัจฉริยะ (Smart and Sustainable Logistics) ซึ่งเป็นการนำระบบกึ่งอัตโนมัติ/อัตโนมัติ เข้ามาใช้ในสถานประกอบการ เพื่อมุ่งสู่ความเป็น Industry 4.0 หรือ Smart Logistics รวมทั้งการให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กัน

3.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อยกระดับสถานประกอบการด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนอัจฉริยะแก่กลุ่มผู้ประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย
- 2) เพื่อลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์และเพิ่มประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์แก่ผู้ประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย
- 3) เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ระบบกึ่งอัตโนมัติ/อัตโนมัติ หรือเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์แก่ผู้ประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย สามารถแข่งขันได้

3.2 กลุ่มเป้าหมาย

สถานประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและส่งผลต่อ GDP ของประเทศ เช่น อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี อุตสาหกรรมยางและพลาสติก อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมเวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง เป็นต้น จำนวน 5 กิจการ

3.3 ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2566 – 30 กันยายน 2567

3.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลผลิต	รายละเอียด	เป้าหมาย
เชิงปริมาณ	สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการปรับปรุงและพัฒนา ในงานด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5 กิจการ
เชิงคุณภาพ	ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อกระบวนการให้บริการ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

ผลลัพธ์

สถานประกอบการเป้าหมายสามารถลดต้นทุน หรือเพิ่มประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานไม่น้อยกว่าร้อยละ 15

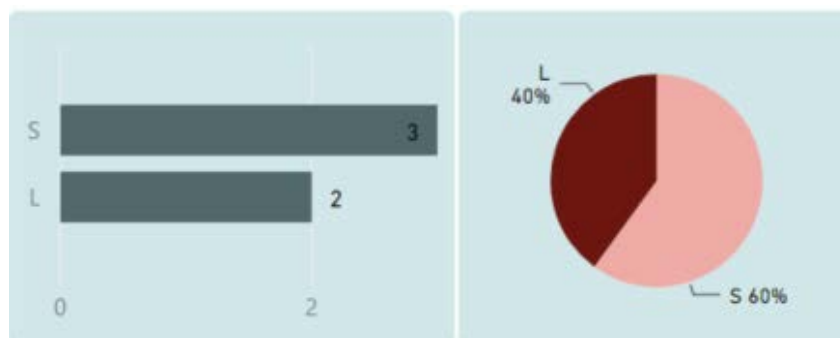
3.5 กิจกรรมหลัก

- 1) ให้คำปรึกษาแนะนำการออกแบบระบบ Smart Logistics ที่เหมาะสมกับความต้องการ (Conceptual Design) และมีการทำงานของระบบ ที่ดีที่สุด เช่น Smart Warehouse หรือ Automation Warehouse กลุ่มเป้าหมาย ความความพร้อมในการติดตั้งระบบ
- 2) ศึกษาสำรวจข้อมูลตลาดของระบบคลังสินค้าอัตโนมัติในประเทศไทย และทบทวนปัจจัยรวมถึงเงื่อนไขที่เหมาะสมในการประยุกต์ใช้ระบบคลังสินค้าอัตโนมัติ เช่น ระยะเวลาการทำงานของคนงาน ความต้องการพื้นที่จัดเก็บสินค้าสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นต้น
- 3) อบรมพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ และสร้างความรู้และความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับระบบคลังสินค้าอัตโนมัติ พร้อมกำหนดรูปแบบการทำงานเบื้องต้นและชนิดสินค้าที่เหมาะสม
- 4) เปรียบเทียบความเหมาะสมในการประยุกต์ใช้ระบบคลังสินค้าอัตโนมัติของสร้างประกอบการที่สนใจ โดยวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ธรรมชาติของธุรกิจ ประโยชน์ที่ได้รับ ระยะเวลา และความเสถียร
- 5) ออกแบบเบื้องต้น (Conceptual Design) และ เตรียมเอกสารเชิญชวนเสนอราคา (Request for Quotation) สำหรับจัดซื้อ-จัดจ้าง ระบบจัดการคลังสินค้าอัตโนมัติ และสรุปผลการดำเนินงาน

3.6 ผลการดำเนินงาน

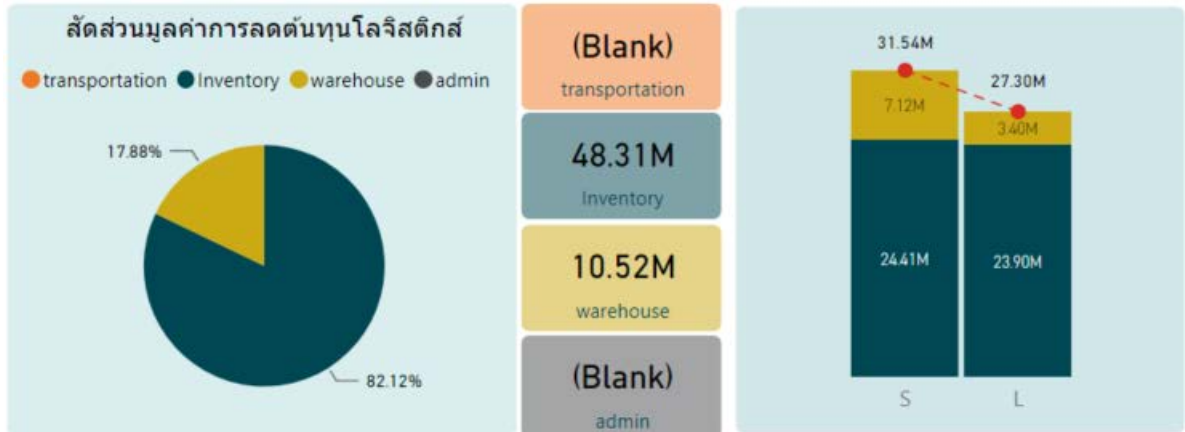
สามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์ในด้านสินค้าคงคลังและคลังสินค้า คิดเป็นมูลค่ารวม 58.83 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดในส่วนของมูลค่าการลดต้นทุนแยกตามสถานประกอบการดังนี้

สถานประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 5 กิจการ สามารถเรียงลำดับจำนวนสถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วยสถานประกอบการขนาดใหญ่จำนวน 2 กิจการ ร้อยละ 40 สถานประกอบการขนาดเล็ก 3 กิจการ ร้อยละ 60 แสดงดังภาพที่ 15

ภาพที่ 15 สัดส่วนจำนวนสถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมยกระดับสถานประกอบการด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนอัจฉริยะแบ่งตามขนาดอุตสาหกรรม

มีมูลค่าการลงทุนโลจิสติกส์รวม 58.83 ล้านบาท แบ่งออกเป็นด้านการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง 48.31 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82.12 ด้านการจัดการคลังสินค้า 10.52 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.88 ของต้นทุนรวม แสดงดังภาพที่ 16

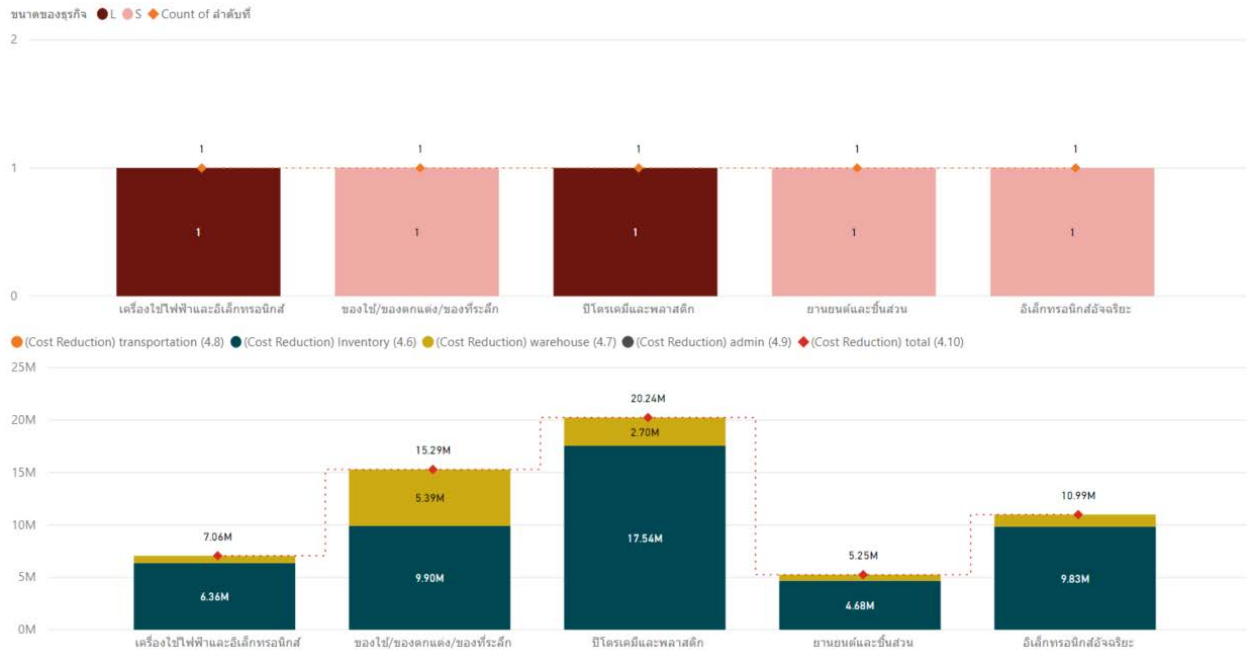
ภาพที่ 16 สัดส่วนการลงทุนโลจิสติกส์สถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมยกระดับสถานประกอบการด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนอัจฉริยะ แบ่งแบ่งตามกิจกรรมด้านโลจิสติกส์

สถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 กิจการ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 2 กิจการ และจังหวัดสมุทรสาคร 1 กิจการ แสดงดังภาพที่ 17

ภาพที่ 17 สถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมยกระดับสถานประกอบการด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนอัจฉริยะ จำแนกตามพื้นที่ตั้ง

สถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย สาขาอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 1 กิจการ มีมูลค่าการลงทุนรวม 7.06 ล้านบาท สาขาอุตสาหกรรมของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก จำนวน 1 กิจการ มีมูลค่าการลงทุนโลจิสติกส์รวม 15.29 ล้านบาท สาขาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลาสติก จำนวน 1 กิจการ มีมูลค่าการลงทุน 20.24 ล้านบาท สาขาอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน จำนวน 1 กิจการ มีมูลค่าการลงทุน 5.25 ล้านบาท และสาขาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ จำนวน 1 กิจการ มีมูลค่าการลงทุน 10.99 ล้านบาท แสดงดังภาพที่ 18

ภาพที่ 18 การวิเคราะห์ผลการลดต้นทุนด้านการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมในยกระดับสถานประกอบการด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนอัจฉริยะ

การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อพัฒนาความรู้ด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้กับผู้ประกอบการและบุคลากรภาคอุตสาหกรรม

การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อพัฒนาความรู้ด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้กับผู้ประกอบการและบุคลากรภาคอุตสาหกรรม โดยการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ แบ่งกิจกรรมการดำเนินงานได้ดังนี้

4. กิจกรรมสร้างนักโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรมสู่ความเป็นมืออาชีพ

กิจกรรมสร้างนักโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรมสู่ความเป็นมืออาชีพ เน้นการส่งเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนให้บุคลากรภายในสถานประกอบการทั้งในระดับผู้จัดการ ผู้รับผิดชอบหน้าที่จัดการคลังสินค้า การจัดการสินค้าคงคลัง การพยากรณ์และการวางแผนการผลิต การขนส่งกระจายสินค้า การจัดหาวัตถุดิบ เป็นต้น เพื่อให้สถานประกอบการเกิดองค์ความรู้ในการประเมินประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนขององค์กร และกำหนดกลยุทธ์และทิศทางการขับเคลื่อนสถานประกอบการด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ จากระดับการบริหารจัดการสู่ระดับการปฏิบัติการ (Top-down) ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชน อาทิเช่น การวางแผนความต้องการวัตถุดิบในการผลิต (Resource Planning for Manufacturing) การจัดการระบบบริหารเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการโลจิสติกส์หรือด้านการจัดการซัพพลายเชน (Collaboration Management) การประเมินประสิทธิภาพโลจิสติกส์และซัพพลายเชน (Logistics and Supply Chain Evaluations) เพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สถานประกอบการใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนองค์กรด้วยบุคลากรด้านโลจิสติกส์เพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันในระดับสากล

4.1 วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาบุคลากรของสถานประกอบการให้มียุทธศาสตร์ความรู้ในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้มีความสามารถและพัฒนาต่อยอดธุรกิจสู่การลดต้นทุนในกระบวนการธุรกิจ

4.2 กลุ่มเป้าหมาย

สถานประกอบการและบุคลากรในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมการผลิตหรือผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรม ทุกสาขาอุตสาหกรรม

4.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

4.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลผลิต : สถานประกอบการและบุคลากรในสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายเป้าหมาย ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน

ผลลัพธ์ : สร้างนักจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนภาคอุตสาหกรรม ให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการโลจิสติกส์ภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.5 กิจกรรมหลัก

การฝึกอบรมให้ความรู้แก่สถานประกอบการ โดยการพัฒนาออกแบบหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการและสถานการณ์ปัจจุบัน สร้างนักจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนภาคอุตสาหกรรมมืออาชีพ ทั้งในระดับผู้จัดการ ผู้รับผิดชอบหน้าที่จัดการคลังสินค้า การจัดการสินค้าคงคลัง การพยากรณ์และการวางแผนการผลิต การขนส่ง กระจายสินค้า การจัดหาวัตถุดิบ เป็นต้น เพื่อให้สถานประกอบการเกิดองค์ความรู้ในการประเมินประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนขององค์กร และกำหนดกลยุทธ์และทิศทางการขับเคลื่อนสถานประกอบการด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ จากระดับการบริหารจัดการสู่ระดับการปฏิบัติการ (Top-down) ประกอบด้วยหลักสูตรดังนี้

1. หลักสูตร การประเมินและพัฒนาศักยภาพโลจิสติกส์ภายในองค์กร มุ่งเน้นกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การประเมินศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Scorecard) ภาคการผลิต เพื่อใช้ในการประเมินผลหาข้อบกพร่องเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาปรับปรุงการทำงาน มีบุคลากรของสถานประกอบการผ่านการเข้าร่วมอบรมจำนวน 80 ราย
2. หลักสูตร Step By Step ครบเครื่องเรื่องความรู้ นำเข้า+ส่งออก สำหรับ SME รุ่นที่5 เตรียมความพร้อมให้กับผู้ประกอบการ SMEs และบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมมีความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการนำเข้าและส่งออก เพื่อการประกอบธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ และสามารถบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีบุคลากรของสถานประกอบการผ่านการเข้าร่วมอบรมจำนวน 65 ราย
3. หลักสูตร การสร้างจุดแข็งและเพิ่มโอกาสด้วยกลยุทธ์การบริหารงานคลังและการกระจายสินค้าอย่างมืออาชีพ มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรในการบริหารคลังสินค้าให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทั้งต่อตนเองและองค์กรให้สามารถลดต้นทุนและเพิ่มผลกำไรได้ มีบุคลากรของสถานประกอบการผ่านการเข้าร่วมอบรมจำนวน 60 ราย

4.6 ผลการดำเนินงาน

สร้างนักโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรมสู่ความเป็นมืออาชีพ พัฒนาศักยภาพของสถานประกอบการให้มียอดความรู้ในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้มีความสามารถและพัฒนาต่อยอดธุรกิจสู่การลดต้นทุนในกระบวนการธุรกิจ จำนวนทั้งสิ้น 240 ราย

ภาพที่ 19 การฝึกอบรมหลักสูตร การจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนภาคอุตสาหกรรมมืออาชีพ

ภาพที่ 20 หลักสูตร Step By Step ครอบคลุมเรื่องความรู้ นำเข้า+ส่งออก สำหรับ SME รุ่นที่ 5

ภาพที่ 21 การฝึกอบรมหลักสูตร “การจัดซื้อจัดหาเชิงกลยุทธ์อย่างมีประสิทธิภาพในองค์กร”

5. ส่งเสริมมาตรฐานและวิธีปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain) สำหรับภาคอุตสาหกรรม

ปัญหาเรื่องคุณภาพสินค้า อายุการเก็บรักษาที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า การสูญเสียของผลิตภัณฑ์อาหาร (Food Losses Food Waste) ทั้งในระหว่างการผลิต การจัดเก็บ และการขนส่ง เป็นความสูญเสียที่เกิดขึ้นของภาคการผลิตในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป อุตสาหกรรมเวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง อันมีสาเหตุมาจากการจัดการที่ไม่เหมาะสมในแต่ละโซ่อุปทานและขั้นตอนการผลิต

การผลิตอาหารแปรรูป เกษตรแปรรูป เวชภัณฑ์และเครื่องสำอางให้ปลอดภัย (Safety) การจัดเก็บ (Storage) และการขนส่งผลิตภัณฑ์ (Transportation) นับเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงเพื่อช่วยปกป้องหรือลดความเสี่ยงให้กับผู้บริโภคจากความเจ็บป่วยซึ่งส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพ และเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย รวมถึงการผลิตให้ได้คุณภาพและมีอายุการเก็บรักษาเป็นไปตามความคาดหวังของลูกค้าต้องมีการจัดเก็บและขนส่งแบบควบคุมอุณหภูมิ (Cold Chain) จะทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ และทำให้ธุรกิจอยู่รอด เติบโต และแข่งขันได้

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยกองโลจิสติกส์ จึงได้มีแนวคิดในการจัดทำกิจกรรมส่งเสริมมาตรฐานและวิธีปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain) สำหรับภาคอุตสาหกรรม เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมให้มียุทธศาสตร์ความรู้ด้านการบริหารจัดการระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain) และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ผ่านการฝึกอบรมและพัฒนาผู้ประกอบการต้นแบบให้ยกระดับผู้ประกอบการและภาคอุตสาหกรรมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

5.1 วัตถุประสงค์

5.1.1 เพื่อให้ความรู้ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมด้านการจัดเก็บ การขนส่ง และการกระจายสินค้าแบบควบคุมอุณหภูมิด้วยการบริหารจัดการระบบโซ่ความเย็น (Cold chain) ที่เหมาะสม

5.1.2 เพื่อพัฒนาสถานประกอบการต้นแบบของโซ่อุปทานอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป หรือ อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป หรือ อุตสาหกรรมเวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง ในการนำหลักการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ และการจัดการด้านการจัดเก็บ การขนส่งและการกระจายสินค้าแบบควบคุมอุณหภูมิไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน

5.2 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ประกอบการและสถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป หรือ อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป หรือ อุตสาหกรรมเวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง หรือ อุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

5.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลผลิต

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมมาตรฐานและวิธีปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain)

ผลลัพธ์

ผู้ผ่านการถ่ายทอดความรู้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการส่งเสริมมาตรฐานและวิธีปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain)

5.5 กิจกรรมหลัก

1. ฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้และพัฒนาผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม ในด้านมาตรฐานและวิธีปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain) เช่น การผลิตอาหารให้ได้คุณภาพและมีความปลอดภัย การปฏิบัติที่ดีในการจัดเก็บ การขนส่งในโซ่อุณหภูมิต่ำ ระบบความเย็น การใช้เทคโนโลยีในการผลิต
2. จัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ระหว่างสถานประกอบการกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง และคัดเลือกสถานประกอบการต้นแบบเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนา
3. ให้คำวินิจฉัยและให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain) ณ สถานประกอบการเป้าหมาย โดยเข้าวินิจฉัย และให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain) ให้กับสถานประกอบการ อาทิเช่น ปัญหาในด้านคุณภาพสินค้า อายุการเก็บรักษาที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า การสูญเสียของผลิตภัณฑ์อาหาร (Food Losses) ทั้งในระหว่างการผลิต การจัดเก็บ และขั้นตอนการขนส่ง การยืดอายุ การเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ การเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมการผลิตการจัดการด้านการจัดเก็บ การขนส่งและกระจายสินค้า แบบควบคุมอุณหภูมิ หรือความสูญเสียที่เกิดขึ้นของภาคการผลิตในอุตสาหกรรมอาหาร อันมีสาเหตุมาจากการจัดการที่ไม่เหมาะสมในแต่ละโซ่อุณหภูมิต่ำและขั้นตอนการผลิต เป็นต้น และดำเนินการสอบเทียบอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการบริหารจัดการระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain) เช่น เครื่องมือวัดที่ใช้ในกระบวนการควบคุม การผลิต ตู้เย็นหรือห้องเย็นสำหรับจัดเก็บวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ รถขนส่งสินค้า เป็นต้น ณ สถานประกอบการ และสรุปผลความสำเร็จของสถานประกอบการต้นแบบ

5.6 ผลการดำเนินงาน

สรุปการให้ความเห็นจากการทำ Focus Group ในกลุ่มเกษตรกรฟาร์มผักออร์แกนิกมหาวิทยาลัยบริษัทขนส่งสินค้าแบบเย็น หอการค้าจังหวัด และหน่วยงานภาครัฐ โดยมีประเด็นหลัก 6 ประเด็นหลัก ได้แก่

- 1) องค์กรที่ส่งผลต่อคุณภาพสินค้าทางการเกษตรคือเรื่องการขนส่งที่เหมาะสมและการวางแผนการผลิต
- 2) การเตรียมสินค้าให้พร้อมก่อนการขนส่งช่วยยืดอายุของสินค้าและลดความเสียหายได้
- 3) ความรู้ด้านการผลิตที่ดีและถูกต้องช่วยเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของสินค้าได้
- 4) การใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ เช่น ห้องเย็น เทคนิคการปลูก เก็บและรักษาที่ถูกต้อง
- 5) การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์มีส่วนสำคัญต่อการเก็บรักษาผลผลิต
- 6) การเลือกใช้การขนส่งแบบควบคุมอุณหภูมิช่วยเรื่องของการลดความเสียหายจากการขนส่งทั้งใกล้และไกล โดยเฉพาะพืชผลทางการเกษตร มีข้อสรุปสำคัญคือการใช้เทคโนโลยีและการจัดการโลจิสติกส์ที่ดีเป็นสิ่งสำคัญในการรักษาคุณภาพสินค้า และส่งเสริมการเติบโตของธุรกิจเกษตรกรในอนาคต

จากการวินิจฉัยสถานประกอบการของสถานประกอบการ พบว่า กลุ่มวิสาหกิจไม่มีบุคลากรที่จัดเก็บข้อมูลและการประมาณการความต้องการที่เหมาะสม ไม่มีข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการการวางแผนการผลิตประมาณการ และการจัดส่งสินค้า ไม่มีการควบคุมแบบโรงเรือนปิด ที่สามารถควบคุมอุณหภูมิและ ความชื้นที่เหมาะสมส่งผลต่อการเกิดปัญหาผลผลิตไม่เป็นไปตามการประมาณการ

การพัฒนากระบวนการโลจิสติกส์และการเชื่อมโยงเครือข่ายในอุตสาหกรรมเกษตรเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพและความยั่งยืนให้กับธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของการขนส่งผักไฮโดรโปนิคส์ที่ต้องการการควบคุมอุณหภูมิอย่างเข้มงวด ความร่วมมือระหว่างบริษัทเอกชนและหน่วยงานต่างๆ จึงมีความสำคัญ

ในการพัฒนาระบบการขนส่งแบบเย็นที่มีคุณภาพ และลดต้นทุนได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้การขนส่งแบบเย็นเพื่อรักษาคุณภาพของผักไฮโดรโปนิคส์ในการขนส่งระยะไกล ช่วยลดการเสียหายของสินค้าและเพิ่มโอกาสในการขยายตลาดของผู้ผลิตในพื้นที่

ภาพที่ 22 สื่อเผยแพร่การสาธิตการประยุกต์ใช้การจัดการโลจิสติกส์ร่วมกับกลุ่มชุมชนในพื้นที่

ภาพที่ 23 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) บูรณาการความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโซ่อุปทาน

ภาพที่ 24 การปรับปรุงและพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain)

6. การบริหารความต่อเนื่องของซัพพลายเชน

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยกองโลจิสติกส์ ได้ดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนและพัฒนาผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมในประเทศโดยมีเป้าหมายให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสามารถปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและเติบโตได้อย่างมั่นคงด้วยกลยุทธ์ต่างๆ เช่น การลดต้นทุน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การขยายตลาด พัฒนาสินค้าใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด และการเพิ่มมูลค่าสินค้าที่จะสร้างผลกำไรทางธุรกิจมากขึ้น นอกจากนี้การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการบริหารจัดการ เพื่อนำพาให้องค์กรมีความสามารถในการดำเนินการได้อย่างยั่งยืน สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและความไม่แน่นอนที่ไม่สามารถคาดการณ์อนาคตได้อย่างแม่นยำ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยทั้งภายนอกและภายในองค์กร ที่ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียภาพลักษณ์ และชื่อเสียงขององค์กร ดังนั้น กองโลจิสติกส์ ในฐานะหนึ่งในหน่วยงานขับเคลื่อนการพัฒนาโลจิสติกส์ เห็นควรดำเนินกิจกรรมการบริหารความต่อเนื่องของซัพพลายเชน ภายใต้โครงการเสริมสร้างความสามารถการค้าเงินธุรกิจให้กับผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อให้องค์กรภาคอุตสาหกรรมมีแนวทางในการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจที่พร้อมรับมือกับภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น และสามารถลดผลกระทบจากการหยุดชะงักในการดำเนินธุรกิจหรือการให้บริการ ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้เสีย แม้ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรงที่ส่งผลกระทบจนทำให้การดำเนินธุรกิจต้องหยุดชะงักลง ซึ่งจะส่งผลให้สามารถลดต้นทุนและเกิดการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้มากขึ้นต่อไป

6.1 วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และศักยภาพบุคลากรภาคอุตสาหกรรมให้มีความสามารถในการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

2.2 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหรือลดต้นทุนโลจิสติกส์ด้วยการบริหารความต่อเนื่องของซัพพลายเชน

6.2 กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรภาคอุตสาหกรรม จำนวน ๓๐ คน

6.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

6.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลผลิต

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน ได้รับการพัฒนา เสริมทักษะ และมีแนวทางในการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วยเครื่องมือมาตรฐานการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

ผลลัพธ์

องค์กรภาคอุตสาหกรรมมีแผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ

6.5 กิจกรรมหลัก

1. ศึกษากระบวนการ Supply Chain จากสถานประกอบการตัวอย่าง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการสังเกตการณ์ ต่อยอดความคิดรวมถึงประเด็นปัญหาของสถานประกอบการตัวอย่าง พร้อมนำแนวปฏิบัติไปปรับใช้ในการพัฒนา
2. ฝึกอบรมภาคทฤษฎี อาทิ การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ การประเมินความเสี่ยง (Risk Management) เทคนิคการบริหารจัดการอนาคต (Future Management) และเนื้อหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติ ในเนื้อหาเป็นการเรียนรู้การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจจากกรณีศึกษา การจำลองเหตุการณ์โจทย์ปัญหาเพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์ การแก้ไขปัญหา เพื่อนำไปสู่การวางกลยุทธ์ และการวางแผนพัฒนาปรับปรุงองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีเนื้อหาที่ครอบคลุมและความรู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ เครื่องมือมาตรฐานการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เทคนิคการจัดทำแผนฉุกเฉินหรือ หรือ แผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Planning : BCP) หรือ แผนการกอบกู้ระบบ (Disaster Recovery Plan : DRP) หรือ การบริหารจัดการอนาคต (Future Management) เป็นต้น

6.6 ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมการส่งเสริมการบริหารจัดการความปลอดภัยในซัพพลายเชน (Supply Chain Security Management) และการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management) ภายใต้โครงการเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานธุรกิจให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรของสถานประกอบการให้มีความสามารถในการบริหารความต่อเนื่องของซัพพลายเชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้บุคลากรของสถานประกอบการใช้เครื่องมือประเมินความเสี่ยงซัพพลายเชนอย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการดำเนินงานมีจำนวนผู้ประกอบการสนใจสมัครเข้าร่วมโครงการสูงถึง 28 กิจการ จำนวนบุคลากรสมัครทั้งหมด 47 คน ซึ่งสถานประกอบการส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวิสาหกิจขนาดย่อม (Small) และวิสาหกิจขนาดกลาง (Medium) คิดเป็น 71.43% จากสัดส่วนของสถานประกอบการทั้งหมดซึ่งสอดคล้องกับความคาดหวังของโครงการที่ต้องการพัฒนาผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีการเตรียมความพร้อมในการจัดการกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดที่เกิดขึ้น

และให้ธุรกิจสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกิจกรรมครั้งนี้ได้พิจารณาคุณสมบัติของบุคลากรในสถานประกอบการที่จะสามารถเข้าร่วมได้จะต้องผ่านการคัดเลือก ซึ่งมีสถานประกอบการที่ผ่านการคัดเลือกจำนวน 9 กิจการ จำนวนบุคลากรเข้าร่วมทั้งหมด 30 คน โดยผู้ที่ผ่านการคัดเลือกจะได้เข้าร่วมจะได้รับการถ่ายทอดความรู้ และพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติการ จำนวน 12 ชั่วโมง ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการบริหารความเสี่ยง (The Risk Management Concept) กระบวนการมาตรฐานการบริหารความเสี่ยง (The Standard Process of Risk Management) แนวคิดของการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BCM Concept, P-D-C-A Model) การวิเคราะห์การประเมินผลกระทบทางธุรกิจ (Business Impact Analysis: BIA) การจัดทำแผนสำรองสำหรับการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Recovery Strategy, BCP) การจัดทำแผนการบริหารในสถานการณ์ฉุกเฉิน (Emergency Response, Activation & BCP Linkage) รวมถึงการฝึกปฏิบัติ (Workshop) ซึ่งได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จากทีมวิทยากร ฝ่ายบริหารความเสี่ยงของ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (ปตท.สผ.)

ภาพที่ 25 การจัดกิจกรรมฝึกอบรมการบริหารความต่อเนื่องของซัพพลายเชน

ภาพที่ 26 การจัดกิจกรรมฝึกอบรม“แนวคิดการบริหารความเสี่ยง (The Risk Management Concept)”

7. ส่งเสริมสถานประกอบการสู่การเป็นกรีนโลจิสติกส์ (Green Logistics)

การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม การใช้พลังงาน การขนส่ง การทำเกษตรกรรมและปศุสัตว์การตัดไม้ ทำลายป่า การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่างๆ ล้วนเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนทั้งสิ้น ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน เป็นปัญหาสำคัญที่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก ต่างตื่นตัวที่จะดำเนินการเพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้น หลายประเทศมีการกำหนดปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์เพื่อติดตามตรวจสอบและรายงานผลการปล่อยหรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก ตลอดจนพยายามที่จะหาแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพ สถานะโลกร้อนยังถือว่าเป็นประเด็นที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เพราะนอกจากก๊าซเรือนกระจกจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนสิ่งแวดล้อมแล้วยังส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมรวมถึงระบบซัพพลายเชนขนาดใหญ่ในอนาคตอีกด้วย และกิจกรรมโลจิสติกส์ถือว่าเป็นกิจกรรมที่ทั่วโลกต่างให้ความสำคัญในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปล่อยการเผาไหม้เชื้อเพลิงในการขนส่ง โดยมีที่มาจากการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในดั่งนั้นแนวคิดที่จะลดก๊าซเรือนกระจกจึงไม่ใช่แค่กิจกรรมการขนส่งเพียงเท่านั้น จึงต้องคำนึงถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทั้งหมด

7.1 วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ภายใต้มาตรฐาน ISO 14064-1
2. เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการวิเคราะห์หาแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีนัยสำคัญจากกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร (Hot Spot) และหาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กรได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

7.2 กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรภาคอุตสาหกรรม ผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ หรือผู้ที่สนใจด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ และซัพพลายเชนสีเขียว (Green Logistics & Supply Chain Management) จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน

7.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

7.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลผลิต

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า 100 คน ที่ได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนสีเขียว (Green Logistics & Supply Chain Management)

ผลลัพธ์

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 95

7.5 กิจกรรมหลัก

1. จัดทำระเบียบเรื่องเนื้อหาข้อกำหนดสำหรับมาตรฐาน ISO 14064-1 (Greenhouse Gas Requirements) ในรูปแบบภาษาไทย เพื่อใช้ประกอบการอบรม โดยเนื้อหาและแหล่งที่มาของข้อมูลต้องเป็นไปตามกฎหมายและใช้ลิขสิทธิ์ที่ถูกต้องที่ได้รับอนุญาตในประเทศไทย พร้อมทั้งฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

เกี่ยวกับการบริหารจัดการโลจิสติกส์สีเขียวตามมาตรฐาน ISO 14064-1 (Greenhouse Gas Requirements) มีเนื้อหาการอบรม อาทิเช่น การประเมินผลการบริหารจัดการโลจิสติกส์อย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint) การบริหารจัดการพลังงาน การบำบัดมลพิษ มาตรฐานผลิตภัณฑ์สีเขียว การประเมินอุตสาหกรรมสีเขียว BCG Model

2. ฝึกอบรมภาคทฤษฎีแบบสาธารณะ (Public Training) มีเนื้อหาหลักสูตรเกี่ยวกับการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

7.6 ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมส่งเสริมการบริหารจัดการโลจิสติกส์สีเขียวตามมาตรฐาน ISO 14064-1 (หลักสูตร Green Logistics) ภายใต้โครงการเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีกำหนดจัดกิจกรรมทั้งหมด 3 รุ่น โดยมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมทั้งสิ้น 103 คน

รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 31 กรกฎาคม - 2 สิงหาคม 2567 ณ อุทยานวิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (บางขุนเทียน) มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วม จำนวน 30 คน

รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 19 - 21 สิงหาคม 2567 ณ อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 จังหวัดนครราชสีมา มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วม จำนวน 30 คน

รุ่นที่ 3 ระหว่างวันที่ 2 - 4 กันยายน 2567 ณ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วม จำนวน 43 คน

เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ภายใต้มาตรฐาน ISO 14064-1 และเพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการวิเคราะห์หาแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีนัยสำคัญจากกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร (Hot Spot) และหาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กรได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีเนื้อหาการบรรยาย และ Workshop ดังนี้

วันที่ 1 เนื้อหาการอบรมเกี่ยวข้องกับข้อกำหนดมาตรฐาน ISO 14064-1 และด้านอื่น ที่เกี่ยวข้อง ยกตัวอย่างเช่น การประเมินผลการบริหารจัดการโลจิสติกส์ อย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint) การบริหารจัดการพลังงาน การบำบัดมลพิษ มาตรฐานผลิตภัณฑ์สีเขียว การประยุกต์อุตสาหกรรมสีเขียว หรือระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

วันที่ 2 กิจกรรม Workshop เพื่อฝึกการประเมินค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรโดยการคำนวณปริมาณการปล่อย หรือการดูดกลับก๊าซเรือนกระจกในรูปแบบตัวอย่างโจทย์ที่สอดคล้องกับห่วงโซ่อุปทานของ logistics ผู้เข้าร่วมอบรมจะได้ฝึกฝนทักษะในด้านต่างๆ เช่น การใช้โปรแกรม excel ในการคำนวณการปล่อย GHG การประเมินค่า carbon intensity และการตั้งเป้าเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกขององค์กร เป็นต้น

วันที่ 3 กิจกรรม workshop เพื่อฝึกการประเมินค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรตั้งแต่การระบุแหล่งปล่อย GHG การระบุขอบเขตการประเมิน การเลือกใช้ค่า Emission Factor การคำนวณการปล่อย GHG GHG การระบุแหล่งปล่อยหลัก (hotspot) การตั้งเป้าเพื่อลดการปล่อย GHG โดยการจัดกลุ่มผู้เข้าอบรมตามลักษณะการดำเนินงานขององค์กรใน logistic supply chain ตัวอย่างเช่น คลังสินค้า ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจคลังน้ำมัน เป็นต้น ตาม Profile หลักของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและใช้ตัวอย่างของตารางคำนวณในวันที่ 2 เป็นต้นแบบในการประเมินค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์ และ Workshop การเขียน Procedure ของมาตรฐาน ISO 14064-1

ผลการประเมินการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบ คะแนนทดสอบเต็ม 15 คะแนน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้คะแนนทดสอบก่อนอบรม (Pre-test) โดยเฉลี่ย 8.12 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน เท่ากับ 2.51 ส่วนคะแนนทดสอบหลังอบรม (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ย 12.89 คะแนน ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.84 เมื่อทำการ

ทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีวิธี Pair Sample T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ($\alpha = 0.05$) มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 แสดงให้เห็นถึงความรู้ก่อนการอบรมและหลังการอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 89.00% ซึ่งผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ตามเกณฑ์การประเมินผลเป็น 3 ระดับ แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้เข้าอบรมมีระดับความรู้ที่ดี

ภาพกิจกรรม

ภาพที่ 27 การฝึกอบรมการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนสีเขียว ครั้งที่ 1

ภาพที่ 28 การฝึกอบรมการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนสีเขียว ครั้งที่ 2

ภาพที่ 29 การฝึกอบรมการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนสี่เที่ยว ครั้งที่ 3

8. การส่งเสริมให้ความรู้และสร้างเครือข่ายสู่ระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ

กองโลจิสติกส์ ได้ดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ณ สถานประกอบการ มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนและพัฒนาผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมในประเทศ ซึ่งผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมจะต้องปรับตัว เพื่อความอยู่รอดและเติบโตได้อย่างมั่นคงด้วยกลยุทธ์ ต่าง ๆ โดยเฉพาะการเพิ่ม ประสิทธิภาพ และลดต้นทุนโลจิสติกส์ของสถานประกอบการ ได้แก่ การบริหารจัดการ การเก็บรักษาสินค้าคงคลัง และการขนส่ง รวมไปถึงระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (International Logistics Services) ซึ่งเป็นระบบการ วางแผนและควบคุมกระบวนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดส่งสินค้าจากประเทศหนึ่งไปยังประเทศหนึ่งตาม ความต้องการของลูกค้า ผ่านการบริหารจัดการสินค้า ตลอดกระบวนการการนำเข้าและส่งออกได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ตั้งแต่การจัดการเส้นทางการจัดส่งสินค้า การบริการบรรจุภัณฑ์ การจัดการด้านการขนส่งครบ วงจร และการแจกจ่ายไปยังที่ต่าง ๆ ผ่านการขนส่งด้วยเรือ เครื่องบิน รถบรรทุก รถไฟ หรือทางท่อ ภายใต้ ข้อบังคับและกฎหมายระหว่างประเทศที่กำหนด เกิดการสร้างรายได้ ผลกำไร และช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ เพิ่ม GDP ของประเทศให้สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้า ทายในหลาย ๆ ด้าน อาทิ ผลกระทบจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน หรืออิสราเอล-ปาเลสไตน์ สถานการณ์ของโรค อู่บัติใหม่ การชะลอตัวทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน มาตรการกีดกันทางการค้าที่ มิใช่ภาษีในสหภาพยุโรป เป็นต้น ส่งผลต่อต้นทุนด้านโลจิสติกส์ที่สูงขึ้นตามไปด้วย ทำให้ผู้ประกอบการจะต้อง ปรับตัวและเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ดังกล่าว ทั้งการพัฒนาทักษะองค์ความรู้ ที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ การรักษาความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ การผลิตและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการควบคุม การปล่อยก๊าซเรือนกระจก การมองหาช่องทางขยายโอกาสทางธุรกิจทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ หรือแม้แต่การเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ และสร้างพันธมิตรทางธุรกิจให้อยู่รอดไป ด้วยกัน

8.1 วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและผู้ให้บริการโลจิสติกส์ในประเทศไทย
2. เพื่อพัฒนาสถานประกอบการต้นแบบให้มีศักยภาพในการเชื่อมโยงเครือข่ายสู่ระบบโลจิสติกส์ ระหว่างประเทศ
3. เพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ ขยายช่องทางการตลาดสู่สากล และเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการไทยสู่ระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ

8.2 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ประกอบการ บุคลากร และสถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ หรือผู้ให้บริการโลจิสติกส์หรืออุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

8.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

8.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลผลิต

กลุ่มเป้าหมาย ได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ จำนวน 50 คน และสร้างโอกาสทางธุรกิจในการขยายช่องทางการตลาดสู่สากล และเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการไทยสู่ระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ

ผลลัพธ์

ผู้ผ่านการถ่ายทอดความรู้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านโลจิสติกส์ระหว่างประเทศขององค์กร

8.5 กิจกรรมหลัก

ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ด้วยการสัมมนา การเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ออกแบบพัฒนาหลักสูตรด้านการเสริมสร้างองค์ความรู้ การจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ (Training) การจัดกิจกรรมการคัดเลือกสถานประกอบการที่จะนำมาพัฒนาเป็นสถานประกอบการต้นแบบ (Pitching) การจัดกิจกรรมการพัฒนาสถานประกอบการต้นแบบรองรับการเชื่อมโยงเครือข่ายสู่ระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (Grooming) การจัดกิจกรรมการเชื่อมโยงเครือข่ายสู่ระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (Business Matching) และการสรุปผลการดำเนินงาน

8.6 ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ผู้ประกอบการ หัวข้อ “Smart International Logistics” กิจกรรมเสริมสร้างองค์ความรู้และสร้างเครือข่ายสู่ระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ วันที่ 25-26 มีนาคม 2567 ณ ห้องสัมมนา A601 อาคาร A ชั้น 6 สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ถนนพัฒนาการ กรุงเทพฯ โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 56 คน

กิจกรรมการคัดเลือกสถานประกอบการที่จะนำมาพัฒนาเป็นสถานประกอบการต้นแบบ (Pitching) รูปแบบการนำเสนอ แบบออนไลน์ (Zoom) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 28 มีนาคม 2567 โดยมีระยะเวลาการนำเสนอ

ไม่เกิน 10 นาที ต่อกลุ่ม (สถานประกอบการ) เกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ วัสดุภัณฑ์ พันธกิจและเป้าหมายในการดำเนินธุรกิจ ศักยภาพด้านสินค้า/บริการ ศักยภาพด้านการตลาดต่างประเทศ และแผนการบริหารจัดการและแผนการดำเนินงาน การตัดสินคัดเลือกสถานประกอบการ โดยเป็นการให้คะแนนจากคณะกรรมการ 3 ท่าน โดยมีการคัดเลือกสถานประกอบการ จำนวน 4 สถานประกอบการ ประกอบด้วย 1) บริษัท แหลมฉบบัง อินเทอร์เน็ต ทรานส์ จำกัด 2) บริษัท เคชั่น เพาเวอร์ จำกัด 3) บริษัท ปลายาพ โลจิสติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด และ 4) บริษัท ซีเจ แมนูแฟคเจอร์ จำกัด

กิจกรรมการพัฒนาสถานประกอบการต้นแบบรองรับการเชื่อมโยงเครือข่ายสู่ระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (Grooming) จำนวน 4 สถานประกอบการ ที่ผ่านการคัดเลือก โดยได้มีผลการเตรียมความพร้อมของสถานประกอบการแต่ละแห่ง ด้วยการออกแบบและจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย Roll up นามบัตร และเว็บไซต์ เป็นต้น สำหรับใช้ในกิจกรรมเชื่อมโยงเครือข่ายสู่ระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (Business Matching)

กิจกรรมเชื่อมโยงเครือข่ายสู่ระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ เป็นการสร้างโอกาสทางธุรกิจให้กับบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าและโลจิสติกส์ในประเทศไทย โดยจัดกิจกรรมเชื่อมโยงเครือข่ายที่เน้นการพบปะและเจรจาธุรกิจระหว่างบริษัทในอุตสาหกรรมโลจิสติกส์กับลูกค้าและพันธมิตรที่มีศักยภาพจากต่างประเทศ รวมทั้งการศึกษาดูงานในภาคธุรกิจ 2 แห่ง โดยมีผลลัพธ์ที่ได้จากกิจกรรม ดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมและความพึงพอใจ สถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด 4 กิจการ ได้แก่
 - 1) บริษัท ซีเจ แมนูแฟคเจอร์ จำกัด 2) บริษัท แหลมฉบบัง อินเทอร์เน็ต ทรานส์ จำกัด 3) บริษัท เคชั่น เพาเวอร์ จำกัด และ 4) บริษัท ปลายาพ โลจิสติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด แสดงความพึงพอใจในระดับสูงต่อการมีส่วนร่วม บริษัทสามารถนำเสนอสินค้าและบริการให้กับผู้เข้าร่วมงานจำนวนมาก และสร้างโอกาส ในการเจรจาธุรกิจและพบปะกับลูกค้าใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) การเชื่อมโยงธุรกิจและมูลค่าทางเศรษฐกิจ กิจกรรมนี้ส่งผลให้เกิดการเชื่อมโยงทางธุรกิจที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจรวมทั้งสิ้นประมาณ 10 ล้านบาท โดยบริษัทแต่ละรายสามารถสร้างโอกาสในการจับคู่ธุรกิจและพบปะกับคู่ค้าใหม่ บริษัท แหลมฉบบัง อินเทอร์เน็ต ทรานส์ จำกัด ได้สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงสุดที่ 8 ล้านบาท จากการเจรจากับ Yamato Transport Co.,Ltd. บริษัท ซีเจ แมนูแฟคเจอร์ จำกัด และ บริษัท เคชั่น เพาเวอร์ จำกัด ได้รับความสนใจจากพันธมิตรที่มีศักยภาพซึ่งจะนำไปสู่การลงทุนในอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในอนาคต
- 3) โอกาสและแนวโน้มในการพัฒนากิจกรรมนี้ ไม่เพียงแต่ช่วยให้บริษัทสามารถขยายฐานลูกค้าและพันธมิตรทางธุรกิจได้เท่านั้น แต่ยังสร้างแรงกระตุ้นในการพัฒนาธุรกิจโดยการนำเทคโนโลยีใหม่ เช่น การลงทุนในเครื่องจักรอัตโนมัติและหุ่นยนต์ขนย้ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน

ภาพกิจกรรม

ภาพที่ 30 อบรมบรรยายเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ

ภาพที่ 31 กิจกรรมเชื่อมโยงเครือข่ายสู่ระบบโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (Business Matching)

“Asia Seamless Logistics Forum 2024”

9. การส่งเสริมการประเมินศักยภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ขององค์กรด้วยตนเอง (Self-Assessment of Logistics Performance)

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยกองโลจิสติกส์ ได้ดำเนินการส่งเสริมการใช้เครื่องมือการวัดศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Scorecard) มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการประเมินหรือวินิจฉัยศักยภาพของสถานประกอบการด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนภายในองค์กร ซึ่งจะทำให้มองเห็นจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาขององค์กร และนำไปสู่การออกแบบแนวทางการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดแผนกลยุทธ์การจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน เช่น การกำหนดแผนการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์การวัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน เช่น การเข้าใจในโครงสร้างต้นทุนโลจิสติกส์ การวัดระดับปริมาณสินค้าคงคลังและการวัดประสิทธิภาพและคุณภาพการส่งมอบสินค้า เป็นต้น ซึ่งมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการวางแผนธุรกิจตลอดซัพพลายเชน ดังนั้น กองโลจิสติกส์ ในฐานะหน่วยงานขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการด้านโลจิสติกส์เห็นควรดำเนินการประยุกต์ใช้เครื่องมือการประเมินศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์ กิจกรรมการส่งเสริมการประเมินศักยภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ขององค์กรด้วยตนเอง (Self-Assessment of Logistics Performance) ภายใต้โครงการเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยมุ่งเน้นพัฒนาบุคลากร ภาคอุตสาหกรรมให้มีความเป็นมืออาชีพ ประยุกต์ใช้เครื่องมือนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ทั้งต่อตนเองและองค์กร รวมถึงสามารถพัฒนาและส่งเสริมให้หน่วยธุรกิจที่เชื่อมต่อกันตลอดซัพพลายเชนได้รับการส่งเสริมและยกระดับการดำเนินงานเติบโตขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและผลกำไรได้อย่างยั่งยืน

9.1 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อพัฒนาองค์ความรู้บุคลากรภาคอุตสาหกรรมให้มีความสามารถในการประเมินศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์ภายในองค์กร ตลอดจนสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้

1.2.2 เพื่อส่งเสริมการใช้เครื่องมือการประเมินศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Scorecard: LSC)

9.2 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ประกอบการและบุคลากรของสถานประกอบการอุตสาหกรรม

9.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

9.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลผลิต

บุคลากรภาคอุตสาหกรรมได้รับการพัฒนาด้านการประเมินศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์ด้วยตนเอง จำนวน 60 คน
บุคลากรภาคอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจต่อกระบวนการให้บริการเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

ผลลัพธ์

บุคลากรภาคอุตสาหกรรมมีความเข้าใจและสามารถประเมินศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์ขององค์กรด้วยตนเองได้

9.5 กิจกรรมหลัก

สร้างการรับรู้การใช้เครื่องมือประเมินศักยภาพด้านโลจิสติกส์ (Logistics Scorecard: LSC) โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ทดลองใช้แบบประเมินศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์ เพื่อนำผลการประเมินมาวิเคราะห์สภาพด้านโลจิสติกส์ขององค์กร ตั้งแต่การกำหนดแผนกลยุทธ์การจัดการโลจิสติกส์ และซัพพลายเชน การกำหนดแผนการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ การวัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการวางแผนธุรกิจตลอดซัพพลายเชนรวบรวมผลการประเมินศักยภาพด้านโลจิสติกส์ (Logistics Scorecard: LSC) ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมหรือสถานประกอบการต้นแบบ เพื่อนำข้อมูลมาประมวลผลวิเคราะห์ในหลากหลายมิติ เช่น ผลการประเมิน แต่ละขนาดอุตสาหกรรม เป็นต้น เพื่อให้ได้ต้นแบบการวิเคราะห์การประเมินศักยภาพด้านโลจิสติกส์ พร้อมนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์การประเมินศักยภาพด้านโลจิสติกส์ (Logistics Scorecard: LSC) ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย

การพัฒนาทักษะและส่งเสริมองค์ความรู้ ออกแบบหลักสูตรเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เครื่องมือการประเมินศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์ จัดทำหัวข้อและรายละเอียดเนื้อหาที่ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ยุคปัจจุบัน เช่น การจัดการคลังสินค้าให้มีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีอัตโนมัติขั้นในงานด้านโลจิสติกส์ และดำเนินการพัฒนาทักษะและส่งเสริมองค์ความรู้ให้แก่ผู้เข้าร่วมอบรมตามหลักสูตรที่ได้ออกแบบไว้

9.6 ผลการดำเนินงาน

การพัฒนาทักษะและเสริมสร้างความรู้ในการใช้เครื่องมือประเมินศักยภาพด้านโลจิสติกส์ (Logistics Scorecard : LSC) ในภูมิภาค โดยการใช้เครื่องมือวินิจฉัยศักยภาพการดำเนินธุรกิจขององค์กรตามแนวทางการบริหารจัดการ โลจิสติกส์ที่ดีและมีประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้สถานประกอบการสามารถประเมินศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์โดยเนื้อหาที่อบรม ประกอบด้วย มิติของ MIND การประเมินศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ข้อมูลและเอกสารที่ต้องเตรียมในการประเมิน การพัฒนากลยุทธ์การจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน การวางแผนเพื่อยกระดับศักยภาพตามกลยุทธ์การจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ต้นทุนการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน การวัดผลงานการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็นในการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน และกรอบการพัฒนาบุคลากรในการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ซึ่งมีการรับสมัคร ดำเนินการจัดฝึกอบรมกรุงเทพมหานครและภูมิภาค จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 วันที่ 9 กรกฎาคม 2567 ที่โรงแรมรอยัล ริเวอร์ กรุงเทพฯ มีสถานประกอบการเข้าร่วม 18 ราย มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวมจำนวน 31 คน และครั้งที่ 2 วันที่ 18 กรกฎาคม ที่โรงแรม เดอะ คัลเลอร์ ลิฟวิง จังหวัดสมุทรปราการ มีสถานประกอบการเข้าร่วม 17 ราย มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวมจำนวน 31 คน รวมทั้งสิ้น มีสถานประกอบการเข้าร่วมจำนวน

35 ราย และผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวมจำนวน 62 คน จากการประเมินศักยภาพโลจิสติกส์ พบว่าคะแนนเฉลี่ยเกินเกณฑ์มาตรฐาน (>4.00) 5 คน และคะแนน เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 57 คน และจากผลการประเมินสามารถสรุปภาพรวมผลประเมินทั้งสองครั้งมีค่าเฉลี่ย 4.61 คะแนน คิดเป็นอัตราร้อยละ 92.20 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมาย ที่กำหนดคือร้อยละ 90.00

จากการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทักษะและเสริมสร้างความรู้ในการใช้เครื่องมือประเมินศักยภาพด้านโลจิสติกส์ (Logistics Scorecard : LSC) พบว่า สถานประกอบการมีปัญหาหลักที่ทำให้คะแนนเฉลี่ยศักยภาพโลจิสติกส์ต่ำ ได้แก่

1. ขาดการบูรณาการกลยุทธ์ ปัจจุบันบริษัทส่วนมากขาดการบูรณาการกลยุทธ์ธุรกิจ กลยุทธ์โลจิสติกส์ และซัพพลายเชน ให้สอดคล้องกับความยั่งยืน (ESG) การดำเนินงานซัพพลายเชนตาม SCOR DS, BCG ของรัฐบาลไทย, MIND ของกระทรวงอุตสาหกรรม และ Net Zero Road Map
2. ขาดระบบซอฟต์แวร์ ERP ปัจจุบันบริษัทส่วนมากขาดความเข้าใจในการจัดซื้อและติดตั้งระบบที่ต้องเชื่อมโยงทุกฝ่ายภายในองค์กร และภายนอกองค์กร ทำให้ขาดระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (4.1)
3. ขาดระบบ S&OP (Sale & Operation planning) (2.2)
4. ขาดระบบพยากรณ์ (Demand Forecasting & Demand Planning) (2.3)
5. ขาดการนำระบบรหัสสากล หรือระบบบาร์โค้ด มาใช้ให้ครอบคลุมทุกรายการวัตถุดิบและสินค้า และกระบวนการในซัพพลายเชน (2.4/4.2)
6. ขาดระบบเทคโนโลยีอัตโนมัติ ในการผลิตและการคลังสินค้า

ภาพกิจกรรม

ภาพที่ 32 การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1 ณ โรงแรมรอยัล ริเวอร์ กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 33 การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 2 ณ โรงแรม เดอะ คัลเลอร์ ลิฟวิง จังหวัดสมุทรปราการ

10. เผยแพร่แนวปฏิบัติการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนในภาคอุตสาหกรรมที่เป็นเลิศ

โลจิสติกส์เป็นส่วนสำคัญที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในการบริหารจัดการธุรกิจในปัจจุบัน เนื่องจากมีความสำคัญสำหรับธุรกิจหลายด้าน เป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารจัดการธุรกิจที่มีผลต่อความสำเร็จและการเติบโตของธุรกิจในระยะยาว อีกทั้ง โลจิสติกส์ยังเกี่ยวข้องกับการจัดส่งสินค้าและบริการให้กับลูกค้า ซึ่งในยุคที่เทคโนโลยีและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว การบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่ดีสามารถช่วยให้ธุรกิจสามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยลดค่าใช้จ่ายในการจัดส่งและเพิ่มความพึงพอใจของลูกค้าได้ นอกจากนี้ โลจิสติกส์ยังมีบทบาทในการจัดการคลังสินค้า การจัดส่งสินค้าระหว่างสาขาต่างๆ และการจัดการสต็อกสินค้าอีกด้วย ดังนั้น การเข้าใจและการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับธุรกิจในปัจจุบัน เนื่องจากช่วยให้สถานประกอบการสามารถแข่งขันในตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบด้านการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการตลอดจนบุคลากรภาคอุตสาหกรรมให้ประยุกต์ใช้เทคนิคการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ของสถานประกอบการให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน จึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการเผยแพร่แนวปฏิบัติการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ซึ่งมีเป้าหมายที่จะสร้างความตระหนักรู้ให้กับบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมสำหรับเป็นเครือข่ายขยายผลการพัฒนาระบบโลจิสติกส์อุตสาหกรรม ในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งการเผยแพร่แนวปฏิบัติการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนในภาคอุตสาหกรรมที่เป็นเลิศ (Logistics and Supply Chain Management Best Practices) เป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาและจัดการกิจกรรมทางธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ โดยช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ลดความสูญเสีย ลดค่าใช้จ่าย และสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าซึ่งการเผยแพร่แนวปฏิบัติการบริหารจัดการ

โลจิสติกส์และซัพพลายเชนเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการจัดการธุรกิจและการพัฒนาทางธุรกิจในระยะยาวต่อไป

10.1 วัตถุประสงค์

1. เพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการโลจิสติกส์สู่ความเป็นเลิศ
2. เพื่อเผยแพร่แนวปฏิบัติด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนในภาคอุตสาหกรรม

10.2 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม ผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ และบุคลากรภาคอุตสาหกรรม

10.3 ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

10.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลผลิตเชิงปริมาณ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการเผยแพร่แนวปฏิบัติด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนที่เป็นเลิศ ไม่น้อยกว่า 200 ราย

ผลผลิตเชิงคุณภาพ

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจต่อภาพรวมการดำเนินกิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

ผลลัพธ์

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเป็นแนวปฏิบัติด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

10.5 กิจกรรมหลัก

การระดมความคิดเห็น (Focus Group) เพื่อหาแนวทางปฏิบัติการบริหารจัดการโลจิสติกส์และ ซัพพลายเชนในภาคอุตสาหกรรมที่เป็นเลิศ ประกอบด้วยแนวปฏิบัติการบริหารจัดการโลจิสติกส์สีเขียวที่เป็นเลิศในอุตสาหกรรมขนส่ง และโลจิสติกส์ พร้อมทั้งจัดทำแนวทางการจัดการ GHG (ก๊าซเรือนกระจก) ขององค์กรภาคการขนส่ง

การเผยแพร่แนวปฏิบัติการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน โดยมีหัวข้อที่ส่งเสริมและสนับสนุนสถานประกอบการให้ทันตามความต้องการในปัจจุบัน เพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่บุคลากรในภาคอุตสาหกรรมสำหรับเป็นเครือข่ายขยายผลการพัฒนาระบบโลจิสติกส์อุตสาหกรรม ในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งการเผยแพร่แนวปฏิบัติการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนในภาคอุตสาหกรรมที่เป็นเลิศ (Logistics and Supply Chain Management Best Practices)

10.6 ผลการดำเนินงาน

จากการจัดกิจกรรมระดมความคิดเห็น (Focus Group) ในวันที่ 8 กรกฎาคม 2567 โรงแรมรอยัล ปริ๊นเซส หลานหลวง กรุงเทพมหานคร มีผู้ประกอบการและจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งสิ้น 50 ท่าน ดำเนินกิจกรรมให้ห้องความรู้ ประกอบด้วยและหัวข้อในการระดมความคิดเห็น ประกอบด้วย “แนวปฏิบัติการบริหารจัดการโลจิสติกส์สีเขียวที่เป็นเลิศในอุตสาหกรรมขนส่ง และโลจิสติกส์” “ปัญหาของการบริหารจัดการบริษัทขนส่งในปัจจุบันและอนาคต” “ESG / Green Logistics for Sustainability” “Trucking Business Logistics”

การเผยแพร่แนวปฏิบัติการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนในหัวข้อ “ปลดล็อกไอเดียสู่การจัดการโลจิสติกส์ที่เป็นเลิศ” ในวันที่ 26 กรกฎาคม 2567 โรงแรมโรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ มีผู้ประกอบการและจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งสิ้น 100 คน โดยมีการเสวนาในหัวข้อ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพัฒนาอุตสาหกรรมไทยด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์อย่างยั่งยืน และการนำเสนอการพัฒนาสถานประกอบการที่เป็นเลิศ ประกอบด้วย บริษัท ไก่ เจง จ้วน จำกัด บริษัท ไพโอเนียร์เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด บริษัท ทีเอส พลาสทค จำกัด (มหาชน) และการเสริมสร้างองค์ความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สภาผู้ส่งสินค้าทางเรือ สหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน) เป็นต้น

ภาพกิจกรรม

ภาพที่ 34 การจัดกิจกรรมระดมความคิดเห็น (Focus Group)

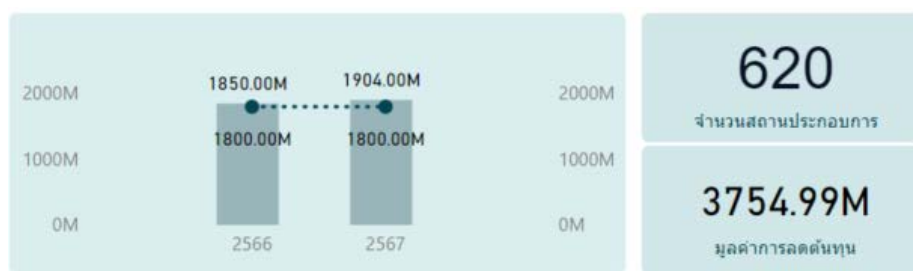
ภาพที่ 35 การเผยแพร่แนวปฏิบัติการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน

สรุปและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรม

กองโลจิสติกส์ ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาสถานประกอบการในการประยุกต์ใช้ระบบหรือกระบวนการด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ภายในองค์กร เพื่อเกิดการลดต้นทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสถานประกอบการตามกรอบการดำเนินงานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2566 – 2570 โดยสามารถสรุปและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานระยะ 2 ปี ในระหว่างปี 2566 – 2567 ได้ดังนี้

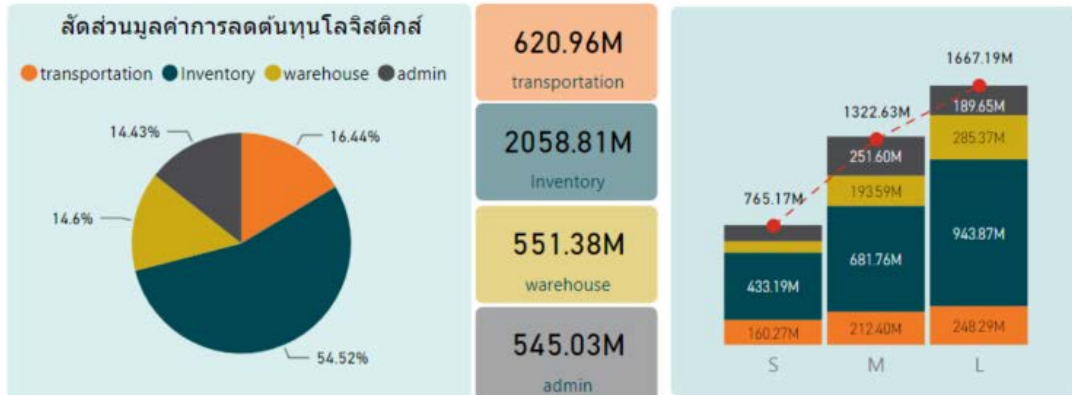
การวิเคราะห์ผลการลดต้นทุนของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการแบ่งตามกิจกรรมด้านโลจิสติกส์

จากการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผลการลดต้นทุนโลจิสติกส์จากสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการระหว่างปี 2566 – 2567 โดยในปีงบประมาณ 2566 มีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 310 กิจการ มีเป้าหมายการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ 1,800 ล้านบาท สามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์ได้ 1,805.58 ล้านบาท ปีงบประมาณ 2567 มีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 310 กิจการ มีเป้าหมายการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ 1,800 ล้านบาท สามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์ได้ 1,503.28 ล้านบาท และในปีงบประมาณ 2566 มีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 310 กิจการ มีเป้าหมายการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ 1,800 ล้านบาท สามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์ได้ 1,904.41 ล้านบาท สามารถสรุปและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานระยะ 2 ปี มีสถานประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมจำนวน 620 กิจการ รวมมีมูลค่าการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ 3,754.99 ล้านบาท แสดงดังภาพที่ 36

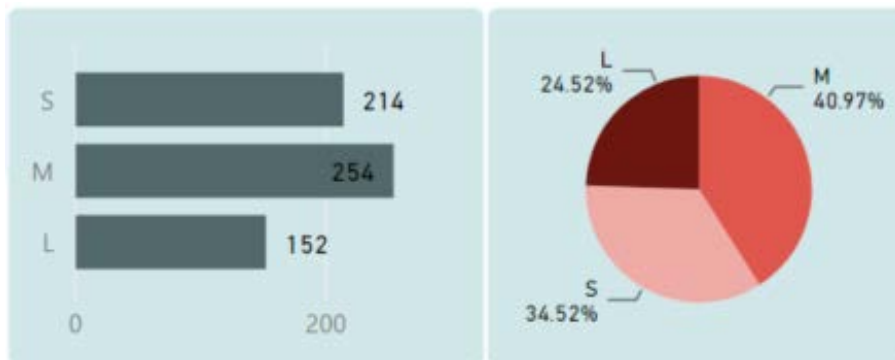
ภาพที่ 36 ผลการลดต้นทุนโลจิสติกส์จากสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการระหว่างปี 2566 – 2567

สามารถวิเคราะห์ผลการลดต้นทุนด้านการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชน แบ่งตามกิจกรรมลดต้นทุนโลจิสติกส์โดยสามารถเรียงลำดับการลดต้นทุนที่มีมูลค่ามากไปยังมูลค่าการลดต้นทุนที่มีมูลค่าน้อยได้ ดังนี้ 1) มูลค่าการลดต้นทุนกิจกรรมด้านสินค้าคงคลัง 2058.81 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 54.52 ของมูลค่าการลดต้นทุนทั้งหมด 2) มูลค่าการลดต้นทุนกิจกรรมด้านขนส่ง 620.96 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.44 3) มูลค่าการลดต้นทุนกิจกรรมด้านคลังสินค้า 551.38 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.60 4) มูลค่าการลดต้นทุนกิจกรรมด้านการบริหารจัดการ 545.03 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.43 แสดงดังภาพที่ 37 สัดส่วนมูลค่าการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการปี 2566 – 2567

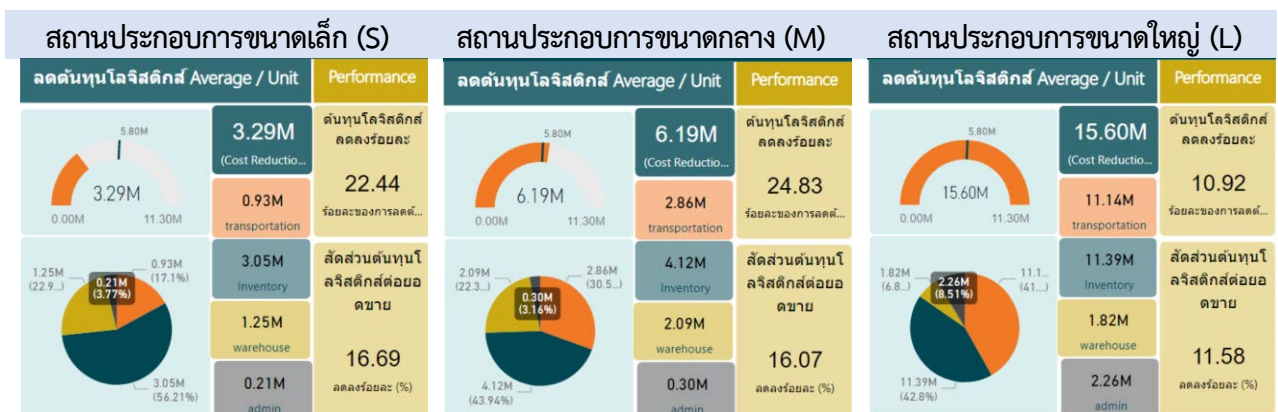

ภาพที่ 37 สัดส่วนมูลค่าการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการปี 2566 – 2567

แบ่งออกเป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก (S) จำนวน 214 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 34.52 สถานประกอบการขนาดกลาง (M) จำนวน 254 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 40.97 และสถานประกอบการขนาดใหญ่ (L) 152 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 24.52 แสดงดังภาพที่ 38 เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์พบว่า สถานประกอบการขนาดใหญ่มีสัดส่วนการเข้าร่วมโครงการน้อยที่สุดแต่มีมูลค่าการลดต้นทุนสูงที่สุด และสถานประกอบการขนาดเล็กมีสัดส่วนจำนวนสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการมากที่สุดแต่มีมูลค่าการลดต้นทุนที่น้อยที่สุด แสดงดังภาพที่ 39

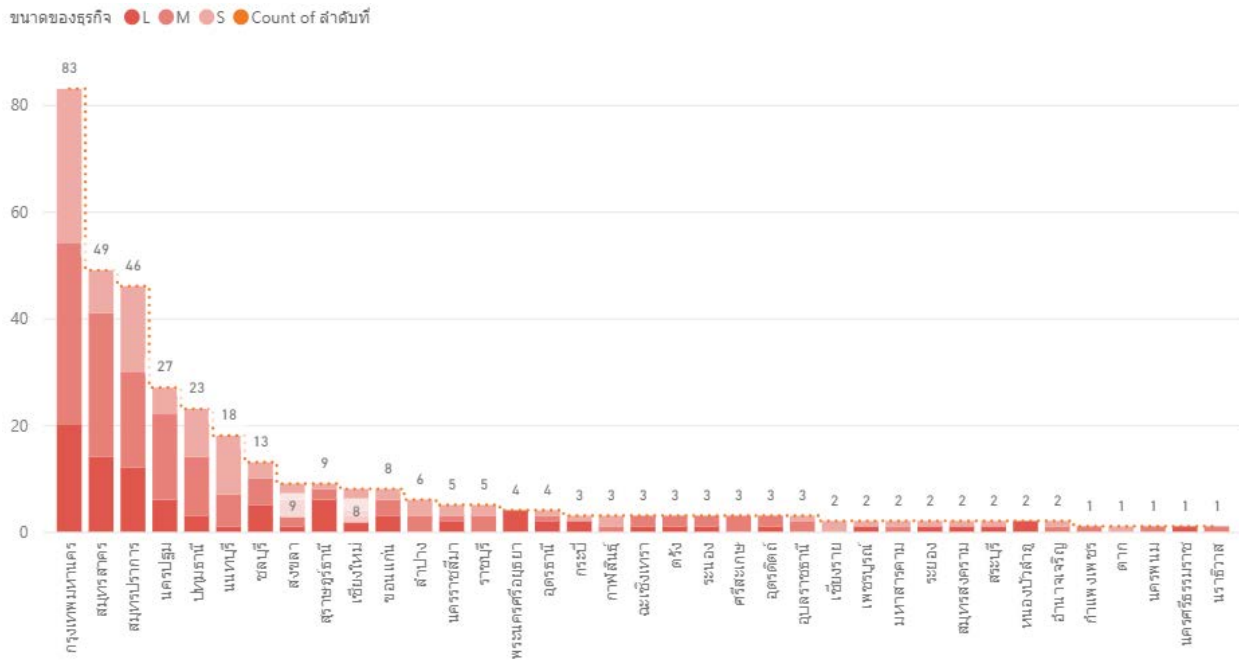
ภาพที่ 38 สัดส่วนมูลจํานวนสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการปี 2566 – 2567

ภาพที่ 39 มูลค่าการลดต้นทุนโลจิสติกส์เฉลี่ย แบ่งตามขนาดของสถานประกอบการ

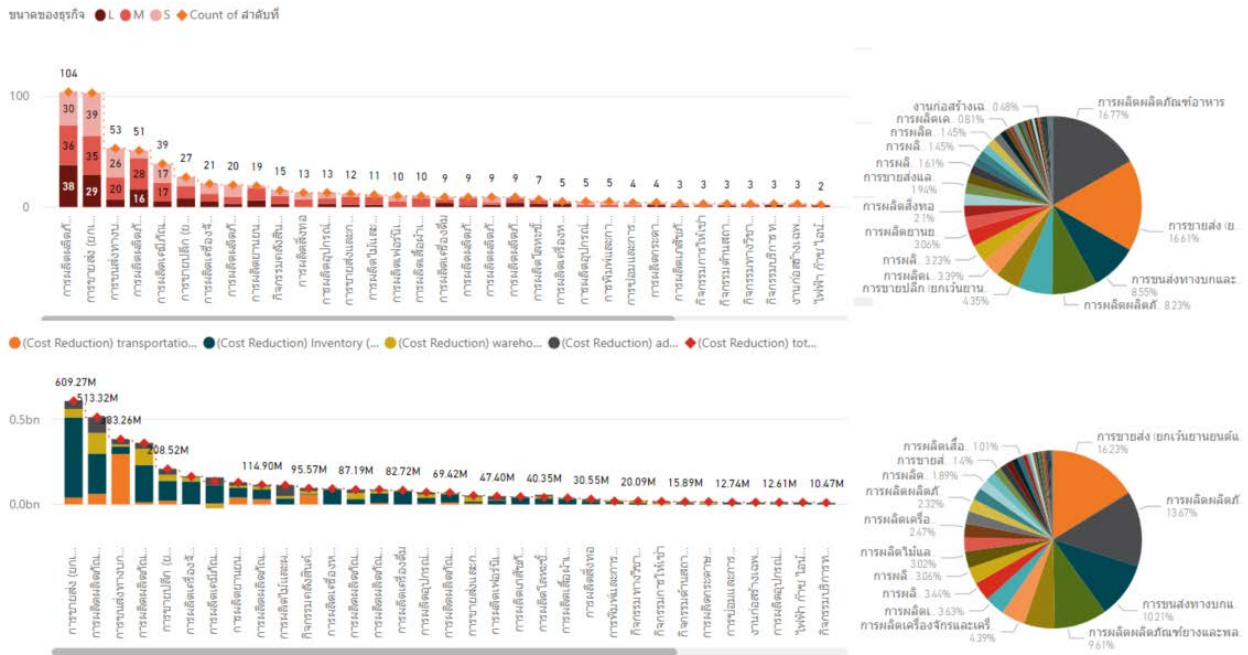
การวิเคราะห์ผลการลดต้นทุนของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการแบ่งตามพื้นที่และกลุ่มอุตสาหกรรม

จากสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการระหว่างปี 2566 – 2567 สามารถแบ่งตามพื้นที่ที่ตั้งของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ 3 อันดับแรก พบว่า สถานประกอบการเข้าร่วมโครงการในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร มากที่สุด 83 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 22.37 รองลงมาเป็นสถานประกอบการในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร 49 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 13.21 และสถานประกอบการในพื้นที่ สมุทรปราการ 46 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 12.4 เป็นต้น จะเป็นได้ว่าสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการจะอยู่ในพื้นที่ภาคกลางเป็นส่วนใหญ่ รายละเอียดแสดงดังภาพที่ 40

ภาพที่ 40 สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการระหว่างปี 2566 – 2567 แบ่งตามพื้นที่

และจากการวิเคราะห์ข้อมูล มูลค่าการลดต้นทุนโลจิสติกส์สามารถแบ่งออกตามสาขาอุตสาหกรรมจากสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า สถานประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร มีสถานประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด จำนวน 104 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 16.77 และมีมูลค่าการลดต้นทุนรวม 513.32 ล้านบาท รองลงมาได้แก่อุตสาหกรรมกรรมการขนส่ง (ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์) จำนวน 103 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 16.61 และมีมูลค่าการลดต้นทุนรวมร้อยละ 609.27 และอุตสาหกรรมกรรมการขนส่งทางบกและการขนส่งทางท่อลำเรียง มีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการ 53 กิจการ มีสัดส่วนมูลค่าการลดต้นทุนร้อยละ 83.26 ของมูลค่าการลดต้นทุนทั้งหมด แสดงรายละเอียดดังภาพที่ 41

ภาพที่ 41 สัดส่วนสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการและมูลค่าการลดต้นทุนระหว่างปี 2566 – 2567
แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม

การวิเคราะห์การประเมินศักยภาพของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

การดำเนินโครงการเสริมสร้างความสามารถการดำเนินงานธุรกิจให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ 2567 กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ใช้เครื่องมือการประเมินศักยภาพด้านการจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Scorecard) ช่วยในการประเมินศักยภาพของสถานประกอบการ โดยเครื่องมือดังกล่าว แบ่งออกเป็น 5 หมวด 22 ประเด็นย่อย และแบ่งระดับการประเมินออกเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 – 5 เรียงลำดับจากศักยภาพต่ำไปสูง ซึ่งผลการประเมินจะชี้ให้ทราบถึงแนวทางและทิศทางการพัฒนา ด้านโลจิสติกส์และการยกระดับการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่ชัดเจน อีกทั้งเครื่องมือการประเมินศักยภาพดังกล่าว ยังใช้ในการประเมินอุตสาหกรรมดีเด่นด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ อีกด้วย ซึ่งในปี 2567 มีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 310 กิจการ มีผลการประเมินศักยภาพด้านการจัดการโลจิสติกส์ ดังนี้

หมวดที่ 1 การกำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มีคะแนนเฉลี่ย 109.26 หรือที่ระดับ 2.46 (Best in Class มีคะแนนเฉลี่ย 188.91 หรือที่ระดับ 4.29)

หมวดที่ 2 การวางแผนและการดำเนินการพัฒนาตามแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มีคะแนนเฉลี่ย 104.28 หรือที่ระดับ 2.51 (Best in Class มีคะแนนเฉลี่ย 174.76 หรือที่ระดับ 4.18)

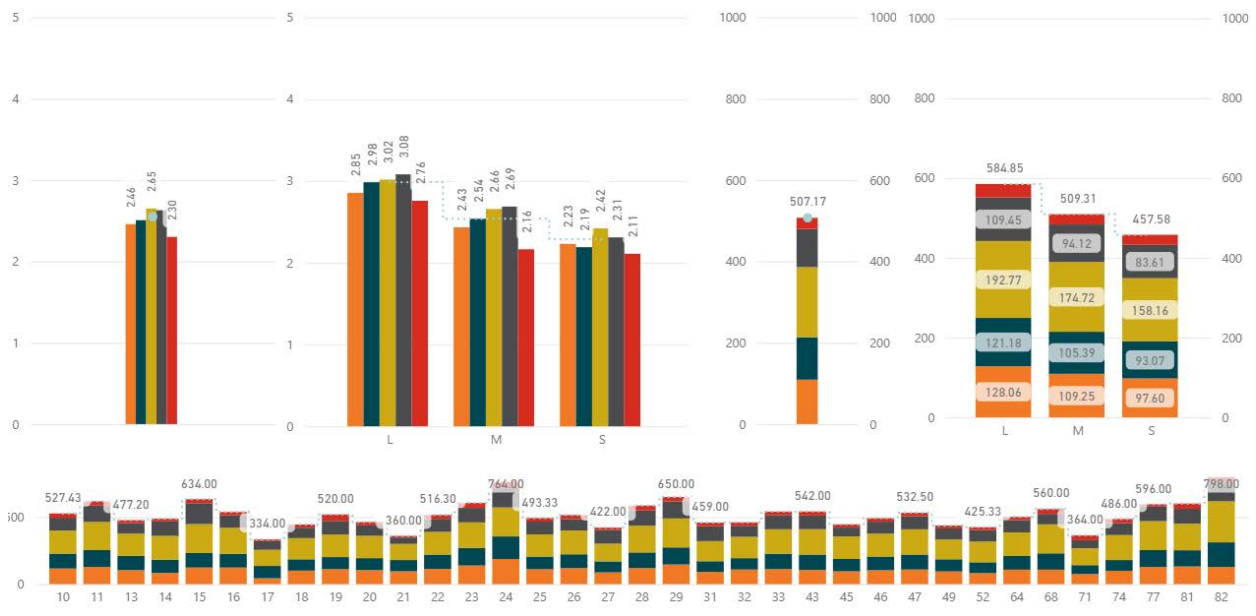
หมวดที่ 3 การวัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มีคะแนนเฉลี่ย 172.38 หรือที่ระดับ 2.65 (Best in Class มีคะแนนเฉลี่ย 296.52 หรือที่ระดับ 4.12)

หมวดที่ 4 การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มีคะแนนเฉลี่ย 93.68 หรือที่ระดับ 2.63 (Best in Class มีคะแนนเฉลี่ย 127.19 หรือที่ระดับ 4.23)

หมวดที่ 5 ความร่วมมือด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่ซัพพลายเออร์และลูกค้า มีคะแนนเฉลี่ย 27.58 หรือที่ระดับ 2.30 (Best in Class มีคะแนนเฉลี่ย 49.13 หรือที่ระดับ 4.09)

สรุปโดยภาพรวมของสถานประกอบการ การประเมินศักยภาพด้านการจัดการโลจิสติกส์ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 507.10 หรือที่ระดับ 2.88 (Best in Class มีคะแนนเฉลี่ย 836.51 หรือที่ระดับ 4.18) รายละเอียดแสดงดังภาพที่ 42

จากการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ผลการประเมินศักยภาพของสถานประกอบการพบว่า เมื่อเทียบกับสถานประกอบการในระดับ Best in Class (อุตสาหกรรมดีเด่น) สถานประกอบการส่วนใหญ่ยังขาดการพัฒนาด้านโลจิสติกส์ที่เป็นไปตามกรอบการประเมินอยู่มาก โดยมีด้านที่มีจุดอ่อนมากที่สุด ในหมวดที่ 3 การวัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มีคะแนนห่างจากระดับ Best in Class 124.14 คะแนน อันดับสอง ในหมวดที่ 1 การกำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มีคะแนนห่างจากระดับ Best in Class 79.65 คะแนน และอันดับสาม หมวดที่ 2 การวางแผนและการดำเนินการพัฒนาตามแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มีคะแนนห่างจากระดับ Best in Class 70.48 คะแนน อันดับสี่ หมวดที่ 4 การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มีคะแนนห่างจากระดับ Best in Class 33.51 คะแนน และอันดับห้า หมวดที่ 5 ความร่วมมือด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่ซัพพลายเออร์และลูกค้า มีคะแนนห่างจากระดับ Best in Class 21.55 คะแนน

ภาพที่ 42 การประเมินด้านการจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Scorcards) ของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

ข้อเสนอในการปรับปรุงหรือพัฒนาผลการดำเนินโครงการ

1. ปัญหาอุปสรรคและสำหรับการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ปี 2567 พบว่าอุปสรรคสำคัญที่ผู้จัดตั้งศักยภาพโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการ คือ การขาดความเชื่อมโยงเชิงกลยุทธ์และเทคโนโลยี โดยปัญหาหลักแบ่งเป็น 2 มิติ คือ 1. **ด้านกลยุทธ์:** ขาดการบูรณาการแผนธุรกิจ โลจิสติกส์ และซัพพลายเชน ให้สอดคล้องกับเป้าหมายความยั่งยืน (ESG/Net Zero) และนโยบายรัฐ (BCG) 2. **ด้านระบบบริหารจัดการและเทคโนโลยี:** ขาดเครื่องมือสำคัญอย่างระบบ ERP ที่เชื่อมโยงข้อมูลทั้งภายในและภายนอก, ขาดระบบ S&OP และการพยากรณ์ความต้องการ (Demand Planning) ที่แม่นยำ รวมถึงยังมีการใช้ระบบรหัสสากล (Barcode) และเทคโนโลยีอัตโนมัติ (Automation) ในการผลิตและคลังสินค้าน้อย ส่งผลให้ระบบฐานข้อมูลไม่ถูกต้องและขาดประสิทธิภาพในการตัดสินใจเชิงธุรกิจ ซึ่งเป็นโจทย์ใหญ่ที่ต้องเร่งแก้ไขเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขัน

2. ข้อเสนอในการปรับปรุงหรือพัฒนาผลการดำเนินโครงการ

จากการวิเคราะห์ปัญหาในปี 2566-2567 แนวทางการพัฒนาโครงการในระยะถัดไปจำเป็นต้องมุ่งเน้น "การปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลและการบูรณาการกลยุทธ์" เป็นหัวใจสำคัญ โดยเริ่มจากการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ ปรับแผนธุรกิจให้เชื่อมโยงกับกรอบความยั่งยืน (ESG, Net Zero) และ BCG Model เพื่อสร้างมาตรฐานใหม่ที่ยอมรับในระดับสากล ควบคู่ไปกับการเร่งรัด Digital Transformation โดยโครงการควรจัดเตรียมผู้เชี่ยวชาญเข้าให้คำปรึกษาเชิงลึกในการติดตั้งและใช้งานระบบ ERP ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างสมบูรณ์ รวมถึงการสร้างระบบ S&OP และระบบพยากรณ์ความต้องการ (Demand Planning) เพื่อแก้ปัญหการขาดข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ

นอกจากนี้ ต้องวางรากฐานเรื่อง มาตรฐานข้อมูลและการปฏิบัติการ (Standardization & Automation) โดยผลักดันการใช้ระบบรหัสสากล (Barcode) ให้ครอบคลุมทุกกระบวนการซัพพลายเชน และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีอัตโนมัติมาใช้ในการผลิตและคลังสินค้า เพื่อลดความผิดพลาดของ การดำเนินการตามแผนนี้จะช่วยเปลี่ยนถ่ายระบบจากการจัดเก็บข้อมูลแบบเดิม ไปสู่การบริหารจัดการที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven) ซึ่งจะยกระดับคะแนนศักยภาพโลจิสติกส์ของไทยให้สูงขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานประจำปี 2567

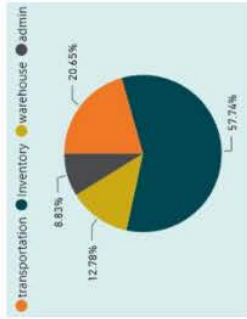
โครงการเสริมสร้างความสามารถดำเนินงานธุรกิจให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

มูลค่าการลดต้นทุน จำนวนตามกิจกรรมด้วยโลจิสติกส์

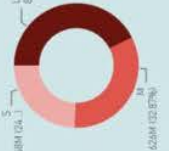
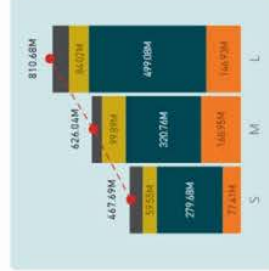
มูลค่าการลดต้นทุน 1,904.41 ล้านบาท

- ด้านการรักษาสินค้าคงคลัง (Inventory) 1099.52 ลบ.
- ด้านการขนส่ง (Transportation) 393.28 ลบ.
- ด้านการจัดการคลังสินค้า (Warehouse) 243.45 ลบ.
- ด้านการบริหารจัดการ (Admin) 168.61 ลบ.

ผลผลิต 310 กิจการ

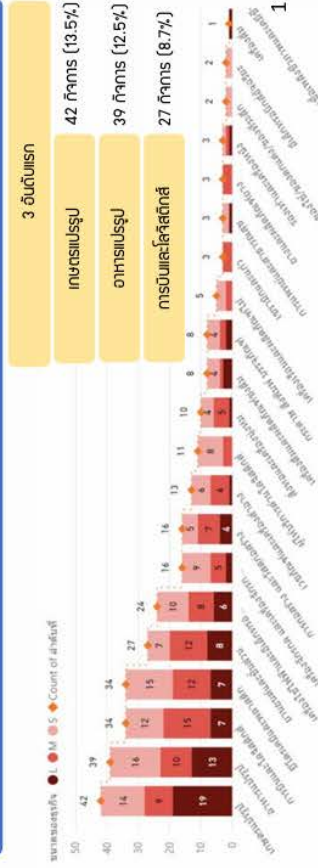
- S 125 กิจการ (40.32%)
- M 107 กิจการ (34.52%)
- L 78 กิจการ (25.16%)

จำนวนสถานประกอบการ จำแนกตามพื้นที่ด้วยสถานประกอบการ

จำนวนสถานประกอบการ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ตัวอย่างสถานประกอบการที่มีความโดดเด่น (Success case)

ตัวอย่างความสำเร็จ ยกระดับสถานประกอบการด้วยการบริหารจัดการโลจิสติกส์อัจฉริยะ (Smart Logistics)

บริษัท ทีเอส พลาสแพค จำกัด (มหาชน)

เป็นโรงงานผลิตพลาสติกในรูปแบบรับจ้างผลิต โดยการใช้วัสดุที่นำดีมจาก HDPE มาเป็น PET ซึ่งมีคุณสมบัติเหมือนแก้วและกำลังเป็นที่นิยมอย่างสูงในตลาด

ที่ตั้งสถานประกอบการ : เลขที่ 29/8 หมู่ที่ 7 ซอยราษฎร์สามัคคี ตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 74000

ประเภทธุรกิจ : ผลิตโหลและขวดพลาสติก PET

ผลิตภัณฑ์ : โหลและขวดพลาสติก PET

สาขาอุตสาหกรรม : ปีโตรเคมีและพลาสติก

ก่อนร่วมโครงการ สถานประกอบการมีต้นทุนโลจิสติกส์ 94,896,218 บาท

ปัญหาที่พบ

- อาคารคลังสินค้าขนาด 4,500 ตารางเมตร จำนวน 4 ชั้น มีกิจกรรมการเบิกจ่ายสินค้าคลังที่ต้องใช้พนักงานคลังสินค้าจำนวนมาก
- การจัดเก็บสินค้าคลังไม่เหมาะสม มีการกำหนดระดับ stock สินค้าคลังที่จัดเก็บไม่เหมาะสม ขาดการพยากรณ์ปริมาณความต้องการสินค้าคลัง ขาดการกำหนดระดับ Min/Max Stock

การปรับปรุงการทำงาน

วิเคราะห์และทำแบบจำลองสถานการณ์การนำเครื่องมือโลจิสติกส์อัจฉริยะมาใช้ในการขนย้ายสินค้าด้วยโปรแกรม Simulation Flexsim มาใช้จำลองสถานการณ์การใช้ Vertical Conveyor ในการลำเลียงสินค้าสำเร็จรูปไปจัดเก็บบนชั้นต่าง ๆ เพื่อวางแผนการใช้จำนวนพนักงานในคลังสินค้าให้เหมาะสม

การพยากรณ์ความต้องการสินค้าคลังจากการวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวของสินค้าด้วย Software Mini Tap และ EOQ Calculator เพื่อกำหนดระดับสินค้าคลัง (Safety Stock) ที่เหมาะสม

ผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ :

สถานประกอบการสามารถทำแบบจำลองการขนย้ายสินค้าในการจัดเก็บและเบิกจ่ายสินค้า โดยสามารถลดพนักงานภายในคลังสินค้าลงคิดเป็นมูลค่า 2,700,000 บาท ร้อยละ 60 และสามารถลดปริมาณสินค้าคลังที่อยู่ในระดับที่เหมาะสมจากการบริหารจัดการสินค้าคลังลงได้ คิดเป็นมูลค่า 17,542,266 หรือร้อยละ 28.5

มูลค่าต้นทุนโลจิสติกส์ที่ลดลงได้ : 20,242,266 บาท
ร้อยละการลดต้นทุนโลจิสติกส์ : 41.17

ตัวอย่างความสำเร็จ เสริมสร้างความสามารถการบริหารจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ (Middle Weight)

บริษัท ซีพีแอล กรุ๊ป จำกัด(มหาชน)

CPL เป็นหนึ่งในผู้ผลิตหนังวัวหนังสัตว์รายใหญ่ ในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีผลิตภัณฑ์ของบริษัทจากเจ้าของตราสินค้า (Brand name) เช่น Adidas, Timberland, Lacoste, Reebok, Rockport เป็นต้น และมีสินค้า AONE ซึ่งเป็นศูนย์กระจายสินค้า ประเภทรองเท้าบู๊ตและอุปกรณ์วิ่ง

ที่ตั้งสถานประกอบการ : 199/20 หมู่ 3 ถนนพนาทอง-บ้านบึง ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี 20170

ประเภทธุรกิจ : การผลิตสิ่งของที่ทำจากหนังฟอกหรือหนัง

ผลิตภัณฑ์ : รองเท้าเซฟตี้ หนัง และอุปกรณ์เซฟตี้

สาขาอุตสาหกรรม : สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

ก่อนร่วมโครงการ สถานประกอบการมีต้นทุนโลจิสติกส์ 53,797,321 บาท

ปัญหาที่พบ

- การส่งมอบล่าช้ากว่าคำสั่งซื้อ (Sale Order) ที่กำหนดไว้ในและขาดความรวดเร็วในการตรวจสอบ ติดตาม สถานะคำสั่งซื้อ การวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการจัดการคำสั่งซื้อ
- สินค้าคลังที่ไม่เคลื่อนไหว/เคลื่อนไหวน้อยหลายรายการ ขาดการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการจัดการคำสั่งซื้อ และสินค้าคลัง และไม่มีระบบติดตามและตรวจสอบความผิดปกติของสินค้าคลัง

การปรับปรุงการทำงาน

ดำเนินการจัดทำและรวบรวมข้อมูล (Data Mining & Data Management) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก ของการส่งมอบล่าช้าและต้นทุนของสินค้าคลังที่จัดเก็บ พัฒนาระบบแสดงผล สมรรถนะของสินค้าคลังที่จัดเก็บ เพื่อลดปริมาณการจัดเก็บสินค้า การนำข้อมูลเชิงลึกมาใช้ในการตัดสินใจในการปรับปรุงการบริหารจัดการโลจิสติกส์ภายในองค์กร เช่นการกำหนดคลอเจอร์และมาตรการรายการสินค้าคลังที่ผิดปกติจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก

ผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

ผลการปรับปรุงสามารถเปลี่ยนสินค้าคลังที่จัดเก็บในกลุ่มเป้าหมายเป็นรายได้ 50% ภายในปี 2567 จะทำให้สร้างรายได้ให้กิจการ และช่วยลดมูลค่าสินค้าคลังเป็นเงิน 11,776,264 บาท และช่วยลดต้นทุนการถือครองสินค้า 588,813.20 บาท/ปี และสามารถนำสินค้าคลังมาสร้างมูลค่าให้กับกิจการลดต้นทุนการถือครองสินค้า คิดเป็นมูลค่า 533,523.8 บาท

มูลค่าต้นทุนโลจิสติกส์ที่ลดลงได้ : 12,898,601 บาท
ร้อยละการลดต้นทุนโลจิสติกส์ : 24.00

